

Tribuna școlii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ

Anul II Nr. 38

Simbătă 4 martie 1972

12 pagini — 1 leu

GINGĂȘIE

În fiecare an când Pământul țese biruitoare din iarnă și se înclină spre soare pe pragul echinocțiului, meridianele lumii serbează Ziua Femeii. Pădurile tac un timp ostenite de viscole; se aud atunci numai piraietele, cîntă atunci în tulpini numai sevele — simbol al primăverii și-al fecundității perpetue.

Spunem FEMEIE, și cuvîntul are foșnet de iarbă crudă și ne gîndim la primăvară, la rodnicie și la albine. Cu ce-am putea compara mai bine simțul gospodăresc al mamelor noastre, al soțiilor și colegelor noastre, munca și strădaniile lor, dacă nu cu hărnicia albinei? Spunem FEMEIE și zarea se face senină.

Lîngă căldura căminului, pe care ne-o strecoară în suflet, sau muncind alături de bărbat în orice domeniu, femeia din țara noastră și-a cîștigat un bun neprețuit: demnitatea.

Recent, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta ce rol important joacă femeile în industrie și în agricultură și, cu matură chibzuință, îndemna să fie promovate mai mult în funcții de conducere. Femeia-constructor urcă cu bărbatul pe schele și zidește alături de el aducîndu-i mai aproape cerul cu luceferi și soare. Ea nu mai este jertfită, nu mai e nevoie să fie zidită în temelii ca edificiul să dureze, pentru că, de-un timp încoace,

pe-aceste meleaguri, altele sînt izvoadele trăinicii.

În domeniul învățămîntului, mai mult de jumătate din cadrele noastre didactice sînt femei. Femei-educatoare, femei-dascăl. Cred că nu există om care să fi trecut prin școli și să nu păstreze amintirea vreunei dascălițe ce l-a deslușit tilcul slovelor. Personal, scriind aceste rînduri și întorcîndu-mă cu duioșie prin ani, în minte imi învie chipuri scumpe — chipul blajin al bătrînei profesoare de geografie din clasele elementare, apoi chipul cu ochi mari și buni al profesoarei de fizică, diriginta mea de prin clasa a IX-a, și chipurile citorva profesoare de mai tîrziu, din anii de studenție, strălucite de-o lumină tainică, semn al înfrîzierii îndelungi deasupra cărților. Unele dintre ele s-au petrecut din viață. Altele mai luminează mințile altor generații. Peste amintirea lor, mă voi apleca întotdeauna cu evlavie și recunoștință.

De 8 Martie, de ziua universală a Femeii, să culegem cea mai aleasă floare a inimii noastre, dîndu-i-o în dar. Va fi un gest de supremă civilizație, un simbol de iubire și tandrețe față de ființa cea mai apropiată nouă — cea care ne-a dăruit viața, care ne-o încălzește în fiecare clipă cu respirația ei și-i conferă sensuri multiple.

DIM. RACHICI

C. Baba

Portret de față

Succesul

Ce este succesul? — m-a întrebat, alaltăieri, un activist cultural.

Succesul este de două feluri: acela care vine „peste noapte”, ca o lovitură de trăsnet și cel care e rezultatul unui efort — individual, sau conjugat — de mai lungă durată.

Oricum ar fi el, succesul pare să fie mai greu de conservat, decît de obținut. Succesele care nu se permanentizează se uită, de unde și dorința unora de a trage maximum de avantaje din acela odată dobîndit.

Acestea sînt generalități, și ele se pot extinde, cu altele, la și mai multe. Există și un tratat de „Teoria Succesului” de autori români, precum sînt pretutindeni editate broșuri publicitare despre secretele succesului, în cutare sau cutare domeniu, de pildă: cum te poți mărita cu un prim-ministru, sau cum poți „sparge banca” la Monte-Carlo...

Însă nu știu încă dacă vreo rețetă gata făcută, din toate aceste domenii, a avut într-adevăr... succes. Acuma se reciclează și se recalculează toate la ordinator. Unii zic că după o asemenea rețetă s-a fabricat succesul filmului Love Story, dar e posibil să fie doar zvonul lansat de vreun invidios.

Poate să fie și o chestiune care ține de moment și de mediu, de climat. Dar se poate, de asemenea, ca tocmai succesul să fie acela care determină schimbarea climatului și un alt moment în seria victoriilor obținute „pe ramură”. Mister!... Criteriologia contemporană se caracterizează prin nestatornicie.

De aceea eu aș dori să cred că nu rețetele succesului ar trebui să ne preocupe, ci scopul și consecințele lui.

Aici sînt într-adevăr foarte multe de spus și de făcut, mai ales de cînd vorbim cu atîta convingere despre conștiința socialistă, a producătorilor și a consumatorilor.

Momentul și climatul acesteia ar putea să ne conducă la alte criterii etico-estetice și financiare, pe calea (bineînțelese) a unor mari și binemeritate... succese.

Ar trebui să fim mai atenți la modul în care o întreprindere, sau o persoană, se bucură de succesul său personal. Uneori aceste succese au crescut pe fapte care au dăunat succesului altora, dacă nu cumva i-a păgubit de-a binelea, aducînd în fond prejudicii unor oameni cumsecade și colectivității.

Succesul personal obținut pe asemenea criterii, adică în detrimentul altora, seamănă foarte mult cu sentimentul proprietății private capitaliste, care se manifestă și în alte chipuri.

O dată cu evoluția formelor proprietății și cu definirea celei socialiste, ar fi trebuit să se fină seama și de preschimbarea sentimentului de proprietate, în altul nou și anume unul care se integrează armonios în sentimentul patriotismului socialist. De pildă, dragostea de pămîntul patriei n-are nimic comun cu „setea de pămînt” a celebrului personaj al lui Rebreanu, acum cînd pămîntul aparține celor ce muncesc.

Trecînd la spațiul, uneori inefabil, al proprietății artistice, sînt de asemenea foarte multe de spus despre raportul dintre „eu” și „noi”, atunci cînd se vorbește în numele unor largi colectivități umane, sau al Națiunii. Ea, națiunea socialistă, are dreptul să protesteze, dacă numele îi e luat în deșert, dacă este citat în fals. Și să refuze impostura, așa cum se refuză un cec cu semnătura plastografiată.

Scrișul și arta românească contemporană se caracterizează printr-o credință autentică în forța creatoare a poporului. Întotdeauna intelectualitatea noastră a fost animată de patriotism și de simțul dăruirii față de un crez înalt. Numai influența îndelungată și dureroasă a moralei burgheze a „vișelului de aur” e pricina multor excepții de la această regulă.

O, dar pe scena vieții s-au perindat atîtea tipuri pierdute și uitate!

MIHNEA GHEORGHIU

ÎN ACEST NUMĂR:

- Ca un tulburător arc de triumf.
- Noi contribuții românești în domeniul lingvisticii matematice
- S-au redeschis grădinițele de la sate
- Consultație: Apărarea intereselor generale ale societății — obligație patriotică.
- Coordonate psihologice ale orelor de dirigiență cu adolescenții.
- Școala în contextul socio-economic al județului — interviu cu Constantin Gheorghe, secretar al Comitetului județean de partid Olt.

Latinitatea

limbii române

Cercetătorii limbii române ne-au obișnuit adesea în ultimii ani cu analize profunde, obiective, ale istoriei limbii noastre, ale fenomenului atât de complex al influențelor provocate sau receptate de limba ce-o vorbim.

Semnificativă e, în acest sens, înmulțirea studiilor care nu se limitează la constatarea împrumuturilor — mari sau mici, pasagere sau mai de durată — făcute de limba română din alte limbi, ci au în vedere și fenomenul, extrem de interesant din multe puncte de vedere, al împrumuturilor oferite de limba română altor limbi. Iar aici cercetările sînt abia la începutul lor.

Un alt aspect al studiilor lingvistice, și el de mare interes, este caracterul latin al limbii ce o vorbesc urmașii daco-romanilor. Firesc, nici un om de bună credință, de aici sau de aiurea, nu se mai îndoiește astăzi de caracterul predominant latin al limbii române. Dar, cu privire la limba română din secolele trecute s-au făcut afirmații, ce păreau mult timp acceptabile unora, cum că limba română a fost înșesată de cuvinte luate din alte limbi, caracterul ei latin fiind afectat. Aceste afirmații, cum se constată azi, eronate, nu aveau la bază o cercetare concretă a textelor de limbă veche. Lucrurile stăteau și în vechime cu totul altfel decît se afirma; **elementul latin acoperea 90% din vocabular**, iată concluzia spectaculoasă, dar documentată la care ajunge un remarcabil cercetător de la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași — C. DIMITRIU — într-un articol publicat în revista academică din București „Studii și cercetări lingvistice”, a XXII, nr. 6/1971, p. 597 — 606.

Fără să se descurajeze de afirmațiile unor somități în lingvistica noastră (cf. p. 598), C. Dimitriu abordează cu adevărat științific problema componentei etimologice a lexicului românesc. Mergînd pe ur-

mele lui B. P. Hasdeu și ale lui Dimitrie Macrea, lingvistul ieșean face o „prezentare statistică a întregului vocabular din unele dintre cele mai importante texte religioase din secolele al XVI-lea și al XVII-lea, precum și din pravilele cele mai valoroase din secolul XVII...” Autorul compară rezultatele la care ajunge cu cele obținute de D. Macrea, care a analizat o operă din secolul al XIX-lea — poeziile antume ale lui Eminescu — și cu situația lexicului în romanul Baltagul de Sadoveanu.

C. Dimitriu ajunge, pe baza datelor statistice obținute, la următoarele concluzii.

Deși textele cercetate aparțin unor epoci diferite și au un conținut variat, în ceea ce privește structura etimologică, vocabularul are, constant, aceeași caracteristică, în toate operele cercetate: „**cuvintele-titlu romanice (latine) reprezintă circa patru cincimi (80%) din întreg vocabularul și cuvintele-text romanice latine reprezintă circa nouă zecimi (90%) din întreg vocabularul**”.

Firesc, în acest interval de timp s-au petrecut anumite schimbări în vocabularul românesc, dar mai ales la periferia lui, în cadrul elementelor nelatine, iar „**în lexicul limbii române elementul romanice (latin) este întotdeauna dominant**”; împrumuturile nelatine pot fi considerate ca avînd un rol secundar.

— „**modernizarea vocabularului limbii române s-a făcut mai ales prin îmbogățirea cu neologisme latino-romanice și prin trecerea în fondul pasiv sau ieșirea din uz a unor împrumuturi slave**”.

— „**atît în epoca veche cît și în epoca modernă, cuvintele-text moștenite din latină sînt categoric dominante (60—73%) față de toate celelalte elemente romanice și neromanice luate la un loc**”.

Cele de mai sus dovedesc cu prisosință: caracterul latin al limbii române este un dat primordial, permanent de-a lungul secolelor, nealterat și nealterabil în substanța sa fundamentală.

Liviu Petrina

O reușită pagină de învățămînt

Ziarul „Năzuința”, organ al Comitetului județean Sălaj al P.C.R. și al Consiliului popular județean, publică, în fiecare săptămînă, cîte o pagină dedicată, în exclusivitate, școlii. Prin conținutul ei bogat și divers, pagina în discuție își propune să pledeze convingător pentru formarea în școlile din județ a unor puternice centre de educație a elevilor în spiritul socialist și comunist al timpului pe care-l trăim. Cîteva „teme” (dintre cele mai recente), frecventate cu asiduitate de redactorul (Ion Lupa Crișan) și colaboratorii paginii sînt, în

acest sens, edificatoare. Se scrie despre necesitatea predării lecției de științe sociale, într-un spirit viu, creator, despre cabinetele de științe sociale, despre informarea politică („Elevul un explorator — dirigințele o călăuză!”), despre modernizarea procesului de instrucție și educație (iată alt titlu sugestiv: „Aud, uit; văd, rețin; fac, înțeleg!”), educarea prin muncă și pentru muncă, instruirea practică a ucenicilor în funcție de cerințele producției, semnificația notei la purtare, dreptul, dar și — mai ales — obligația frecventării cursurilor școlare etc.

Important ni se pare și faptul că, o dată ridicată, problemele nu sînt „uitate” pe parcurs. Se revine, cînd este cazul, asupra unor chestiuni de mare interes, urmărindu-se, în acest fel o mai eficientă rezolvare a lor.

Mai consemnăm, în fine, recenta colaborare a academicianului Eugen Pora, diversitatea semnăturilor (eleva Dorina Chioreanu, clasa a VII-a, semnează un itinerar de călătorie: „Am fost în Fin-

landa”) și compartimentarea inteligentă, pe rubrici, a paginii (alături de anchete și mese rotunde apar, periodic, rubricile: „Trei scrisori pe săptămînă”, „Aduc onoare școlii”, „Agendă”, „Recenzii” etc.).

Adrian Velichi

Cinzece

pentru elevi

Dorința profesorilor de muzică și a diriginților de a dispune de o carte de cîntece revoluționare, muncitorești și patriotice pentru elevi a fost îndeplinită de Inspectoratul școlar al municipiului București prin editarea antologiei muzicale „Republică măreață vatră” (alcătuită de un colectiv de profesori sub îndrumarea inspectorului școlar Mircea Acojocăriței).

În recomandările metodice din primele pagini, cele 31 de cîntece (la unison) din lucrările reprezentative ale repertoriului muzical românesc contemporan și clasic sînt repartizate pe cele trei cicluri de învățămînt (clasele I—IV, V—VIII și IX—XII), fiecare din cele trei compartimente cuprinzînd cîntece obligatorii și facultative.

Volumul — atît de așteptat și atît de necesar realizării educației comuniste a tinerelor generații — pune la dispoziția cadrelor didactice de specialitate și a elevilor cîntece binecunoscute și dragi nouă, tuturor, ca „Tricolorul”, „Pe-al nostru steag” (Ciprian Porumbescu), „Hora Unirii” (Alex. Flechtenmacher), „Deșteaptă-te, române” (Anton Pann), „Mulțumim din inimă partidului” (Elly Roman), „Al Partidului drag nume” (St. Andronic) etc., care, însă, despărțite în partituri, pînă acum, erau greu accesibile. Sperăm că tirajul acestei utile și importante culegeri pentru procesul instructiv-educativ va satisface cerințele tuturor unităților școlare din Capitală și că inițiativa Inspectoratului municipal București va fi preluată și de alte inspectorate din țară.

V. Baciu

Cadourile sînt un semn al recunoștinței?

Se spune că ingratitudea e specifică omului. Maximă pesimiză ce poate cobșola filozofic inimile celor care, de pe urma unor fapte bune făcute semenilor, au cules doar nerecunoștința. Că o experiență milenară a putut înfiera cu amărăciune această trăsătură nesocială a unor oameni e firesc și plauzibil. Este condamnată o însușire negativă care răpește relațiilor interumane timbrul afectiv al existenței.

Se mai spune că „recunoștința e o floare rară” și de aceea atunci cînd e întâlnită e lăudată. Să fie oare așa? Poveștile care ne-au încălzit copilăria, istorioarele pe care le-am ascultat cu ochii mișcați de somn cînd eram mici, faptele care se petrec zilnic în jurul nostru ne arată cu prisosință nu numai că recunoștința nu e o floare rară, dar că o considerăm o calitate majoră care acționează de multe ori ca un regulator al raporturilor omenestii și exprimă pînă la un punct gradul de solidaritate cu ceilalți oameni, cu grupul social, cu colectivitatea. Parcă s-ar stabili un contract tacit între om și om, sau între om și grup, mai tare decît puterea unei legi, a cărui încălcare se sancționează cu oprobriul public. A nu răspunde unui ajutor primit la nevoie, unui sfat bun, înseamnă a încălca o normă nescrisă de conviețuire socială, sau a răspunde prin ingratitude înseamnă a abdica de la omenie.

Dar... unele constatări pe marginea celor ce se petrec în școlile noastre, cu prilejul zilelor de 1 și 8 Martie ne pun pe gînduri. (Am fi tentați să spunem că și recunoștința are limitele ei; depășite, aceste limite, ea apare de prost gust și, în orice caz, cu influență nocivă pe plan educațional.)

Dacă sînt frecvente și de lăudat atențiile pe care, sub forma unor cadouri, le fac bărbășii soțiilor sau tovarășelor de muncă, nu putem decît să condamnăm obiceiul înscăunat în unele școli de a se face cadouri profesoarelor sau chiar profesorilor (pentru soțiile lor).

În preajma zilei de 1 martie și, cu osebire, de 8 Martie părinții sînt pur și simplu asaltați de copii. Asistăm la adevărate „competiții” între părinți pentru stringerea fondurilor în vederea cadourilor oferite învățătoarelor și profesoarelor. Pentru a-și marca simpatia sau recunoștința pentru curare sau curare profesorală, unii părinți adaugă cadourilor colectate în numele clasei și cadourile lor personale. Iar copiii, prinși în această competiție a părinților și mînați și de entuziasmul și candoarea vîrstei lor, îi silesc pe bieții părinți la contribuții bănești. Mai trist e că unele cadre didactice se lasă prinse în jocul acesta vinovat, făcînd din mulțimea sau valoarea cadourilor primite — dacă uneori nu le provoacă chiar — un test al capacității lor profesionale. Cu ce seamănă această de neiertat comportare, dacă nu cu bacșișul pe care-l dai ospătarului care și-a făcut, servindu-te conștient, doar datoria?

Este îmbucurătoare recunoștința, acest sentiment de o inefabilă omenie, pe care elevii noștri o nutresc învățătoarelor și profesoarelor lor. Este încurajator pentru toți cei ce vrem să creștem un tineret nou pe măsura așteptărilor zilei pe care o pregătăm astăzi, că familia și școala sîdesc în sufletele fragede această trăsătură profund umană, dar manifestarea ei trebuie să se concretizeze în alte ipostaze. Oare obținerea unor rezultate mai bune la învățătură sau disciplină n-ar putea marca festiv această zi dedicată femeii? O felicitare, însoțită de o floare, un obiect confecționat de mîinile lor, nu pot exprima toată recunoștința și dragostea pe care elevii noștri o poartă cadrelor didactice? N-am auzit, n-am văzut să se măsoare sentimentele cu metrul, kilogramul, metrul cub sau în valoare de lei!

Ar fi bine ca directorii de școli, colectivele didactice să fie mai atente, mai exigente față de buna lor reputație pentru ca la această tradițională cinstire, elevii, părinții și cadrele didactice să nu întreaacă măsura.

Măsură în toate, chiar și în manifestarea recunoștinței.

M. ARIȘANU

NOTA: Reflecțiile de mai sus ne-au fost sugerate de sesizările cititorilor V. Z. din București.

RĂSPUNDEM CITITORILOR

Un grup de cadre didactice din satul Plevna, jud. Ialomița întreabă dacă mai pot cere plata unor diferențe de salarii convenite pentru anul școlar 1970—1971. Arătăm că potrivit art. 118 (alin. ultim) din Codul Muncii, pentru orice pretenții bănești, angajații se pot adresa organelor competente, în termen de un an de la data cînd sumele de bani preținse urmau să fie plătite. În consecință în luna martie 1972, nu se mai pot cere decît diferențele de salariu convenite în intervalul martie 1971—februarie 1972. Această regulă se aplică în toate cazurile indiferent de natura

sumelor restante preținse (diferența de salariu tarifar, indemnizații, ajutoare de boală, indemnizație pentru concediu de odihnă ș.a.)
D. Băjenaru de la Școala generală Vădeni, comuna Murgeni, jud. Vaslui. Vă comunicăm că personalul didactic angajat în primul an în învățămînt (absolvenți repartizați) poate beneficia — potrivit instrucțiunilor Ministerului Educației și Învățămîntului nr. 330/1968 (referitoare la concediul de odihnă al personalului didactic în învățămîntul de toate gradele) — de concediul de odihnă integral (62 zile calendaristice), dacă a depus activitate

la catedră întregul an școlar, adică de la deschiderea cursurilor. Dacă a început activitatea după data deschiderii cursurilor (de ex.: după 15 septembrie), atunci primește un concediu de odihnă calculat cîte 5 zile lucrătoare pentru fiecare lună integral servită.

În situația dv. pentru că v-ați prezentat la post după 6 oct. 1971, concediul va fi de 40 zile calendaristice (pentru 8 luni integral servite). În restul zilelor (10—31 august 1972) veți primi salariul tarifar, prețind serviciu în școală.

★
Intruic răspunsul dat tov. Ion Bătrîna în nu-

mărul precedent al revistei noastre în legătură cu stabilirea plafoanelor pentru acordarea alocației de stat pentru copii, nu a apărut complet, redăm mai jos aliniatul omis:

„În cazul personalului didactic, care realizează — pe lîngă salariul tarifar de încadrare — și venituri din plata cu ora, se ia în considerare venitul total brut realizat din salariul tarifar de încadrare (așa cum s-a arătat mai sus) și din plățile cu ora realizate. În astfel de situații, dacă venitul total brut realizat depășește plafonul prevăzut de lege, alocația de stat pentru copii nu se poate acorda în perioada respectivă”.

Th. Leonescu

NOI CONTRIBUȚII ROMÂNEȘTI ÎN DOMENIUL LINGVISTICII MATEMATICE

interlocutor prof. univ. dr. docent

SOLOMON MARCUS

de la Universitatea București

Recent s-a reîntors în Capitală după o absență de un an, prof. univ. dr. doc. Solomon Marcus. D-sa a funcționat ca profesor invitat la Departamentul de matematică al Universității din Toronto și la Institutul de lingvistică al Statelor Unite de la Universitatea de stat din New York cu sediul la Buffalo. În acest timp prof. S. Marcus a fost invitat să prezinte conferințe la Courant Institute of Mathematical Science, Indiana University, Columbia University, University of Michigan, University of California-Berkeley, Stanford University, University of Maryland, Me Gill University, Massachusetts, Institute of Technology, University of Washington, University of Chicago și multe alte universități din S.U.A. și Canada. De asemenea, la reîntoarcerea în Europa a fost solicitat să conferențieze la universitățile din Paris, Besançon, Amsterdam, Utrecht, Stuttgart, Konstanz și Berlinul occidental. I-am solicitat un scurt interviu în legătură cu poziția actuală a lingvisticii matematice.

— Lingvistica matematică și-a extins în ultimii ani obiectul de cercetare și și-a diversificat metodele. Născută din problemele puse de formalizarea limbilor naturale și de utilizarea calculatoarelor electronice în procesele de transmitere a informației lingvistice, lingvistica matematică a îmbrățișat în ultima vreme cercetarea formalizată a tuturor tipurilor de limbaie ce apar în știință și artă. Voi da doar câteva exemple: a) ereditatea, pe toată scara viețuitoarelor, ia forma unor limbaie a căror structură morfologică este ceea ce geneticienii numesc codul genetic, dar a căror structură sintactică este încă foarte puțin cunoscută, iar cercetarea ei pune în mișcare teoria modernă a gramaticilor generative; b) structurile plastice polidimensionale sînt cercetate din punctul de vedere al limbajelor formale și al așa-numitelor gramatici picturale. În felul acesta se speră să se liniarizeze și să se cuantifice limbajele diferitelor arte vizuale. Știm de pe acum să reprezentăm, cu ajutorul unor „gramatici”, ansamblul ieroglifelor chinezești și ansamblul caracterelor alfabetului latin; c) diferitele moduri de organizare a structurilor narative (folclorice și culte) sînt reprezentate sub formă de limbaie, studiate cu aparatul complex al logicii simbolice. O cercetare recentă își propune să pună sub formă programabilă la calculatorul electronic tehnicile elaborate în această privință de Claude Lévi-Strauss. Acestea sînt doar trei aspecte dintr-o varietate foarte bogată de noi preocupări și rezultate.

— Care este locul lingvisticii matematice românești în contextul preocupărilor actuale din acest domeniu pe plan mondial?

— A fost pentru mine o deosebită satisfacție să constat interesul deosebit al specialiștilor de pretutindeni pentru rezultatele obținute de școala matematică românească, aprecierea de care se bucură numeroși colegi ai mei matematicieni și lingviști. Mulți oameni de știință pe care i-am întâlnit și-au exprimat dorința și intenția de a vizita țara

noastră, universitățile și institutele noastre de cercetare. Pentru a da un singur exemplu, voi menționa pe prof. William Hartnett, șeful Departamentului de matematică de la Universitatea de stat din New York cu sediul la Plattsburgh, care a depus la Academia Națională de Științe din Washington o cerere pentru a întreprinde o călătorie de studii în țara noastră. Exemple de acest fel sînt numeroase, dar și mai numeroși sînt tinerii care solicită burse pentru specializare în țara noastră, în domeniul limbajelor formale. Un student columbian de la Universitatea din Ottawa s-a adresat în acest sens Ambasadei române din Ottawa, iar tînărul absolvent de universitate Andrea Sgarro, din Trieste, Italia, mi-a trimis mai multe scrisori în această privință.

— Care a fost ponderea lingvisticii matematice în ansamblul activității dv. peste hotare?

— Aproximativ două treimi din conferințele pe care le-am prezentat în acest an în diferite țări s-au referit la cererea celor care m-au invitat la lingvistica matematică și la poetica matematică. Văd în acest fapt o expresie a interesului deosebit pe care numeroși matematicieni, lingviști și teoreticieni ai literaturii îl manifestă pentru activitatea românească în acest domeniu. În peste 40 de universități am fost prezentat publicului științific străin, înainte de a-mi începe conferința, ca reprezentant al uneia dintre cele mai puternice școli de lingvistică matematică din lume, școala de la București.

Această școală s-a manifestat deja într-un mod semnificativ la cel de al zecelea Congres internațional de lingvistică, din 1967, la Colocviul de lingvistică algebrică de la Smolenice (R.S. Cehoslovacă) din 1970, și la Congresul de tratare automată a informației din Iugoslavia, 1971. Colegii mei din diferite țări erau de mult în posesia celor mai importante lucrări elaborate de specialiștii noștri, acestea fiind consemnate chiar în cursurile lor universitare, fapt care mi-a permis să stabilesc cu ei un dialog fructuos.

H. LEREA

Sirato

Privind în album

CA UN TULBURĂTOR ARC DE TRIUMF

Conștiința de sine a unei generații nu este și nu poate fi unificatoare decât prin participarea la istorie și prin creșterea de valori noi, materiale și spirituale, prin moștenirea înaintaților a trecutului, ca și printr-o viziune deschisă, exactă asupra viitorului, printr-o comuniune de idealuri și aspirații. Generațiile sînt rezonatorul timpului, îl fac mai susceptibil de afirmare și înlănțuire în opere și evenimente; prin generațiile tinere lucrează și se aude, îndeosebi timpul — ele sînt spațiul prin care vorbește, începe și se continuă, de obicei, viitorul. Ele au fost dintotdeauna marea receptacol al istoriei, materia sensibilă, în continua absorbție a acesteia. Ele au fost dintotdeauna unul din principalii factori de înnoire și schimbare socială, mediul, într-un fel, de fertilizare și creștere a ideilor.

Însăși ideea de tînără generație apare ca un reflex de personalitate, fapt istoricește și social, validat chiar și prin aceea că ea nu aparține într-atît ciclului însuși de vîrstă, cît mai ales maturizării acesteia, celor ce se află într-adevăr tineri și care dețin deja datele unei semnificative experiențe de viață, inclusiv pe aceea a procesului formării lor moral-politice și culturale, și care, din unghiul deschis al acesteia, își pun implicit și problema liantului care-i definește, a apartenenței la un scop și o realitate precis conturată, la un ideal prin care, din perspectiva înfăptuirii lui, dobîndesc și o responsabilitate proprie și un acut simț al datoriei. Problema care, sub multiple raporturi, se pune și azi, în cazul actualei tinere generații. Ce tradiții moștenește ea și care este încărcătura de sensuri și semnificații ale acestora, în ce măsură își cunoaște și își merită istoria, care este rolul și locul ei, astăzi, în societate, care este perspectiva și devenirea ei viitoare — iată, sumar formulate, câteva din întrebările care se pot constitui și în repere de vîrstă și cărora — nu exagerăm cu nimic — o întreagă societate, printr-o formidabilă experiență novatoare, le caută și le află răspuns. Faptul aniversar de azi, jubileul unei jumătăți de secol de existență a organizației revoluționare a tineretului din România, marchează în acest sens etapa unei adînci conștiințe de sine a tinerei generații, participarea ei nemijlocită la istorie și ca atare la făurirea propriului său destin. Cine cunoaște paginile aceluia început de cronică eroică a organizării și afirmării proletariatului, a clasei muncitoare, a înregimentării celor mai înaintate forțe sub cutezătoarea deviză a ideilor și idealurilor socialismului și comunismului devenite, o dată cu crearea Partidului Comunist Român, însăși rațiunea și posibilitatea politică de a fi, nu poate trece și peste un fapt, în aparență simplu astăzi, dar de o valoare imensă atunci, și anume nu poate trece peste datele și mărturiile care atestă

prezență solidară, entuziastă a tinerilor, a uteciștilor care își organizau după modelul văzut în partid, propria lor acțiune revoluționară și puneau bazele existenței propriilor lor organizații.

De la activitatea în cercurile muncitorești și pînă la infuzia ideologiei comuniste în mediile sătești, școlare și universitare, în toate provinciile țării, de la toate acestea și pînă la marile acțiuni și bătălii de clasă inspirate și conduse de partid, pînă la marile seisme provocate vechii societăți, și încă în condiții de prigoană și de teroare, urmăriți de spectrul lagărelor și închisorilor, drumul parcurs de uteciști, de organizația lor este inepuizabil legat de acela al luptei partidului, este parte integrantă a victoriei care se pregătea și care avea să mai cunoască multe lupte și eforturi încă, pînă la vederea și instaurarea ei, în perimetrul însuși al istoriei, ca un tulburător arc de triumf.

În cartea „File din istoria U.T.C.” sînt consemnate câteva din mărturiile cele mai zguduitoare. Vor apărea și alte cărți, vor fi cărți-document, cărți-oglină a unui șir de generații pe care le-au unit, ca nimic altceva, puterea neistovită de luptă și dăruire, capacitatea de jertfă și eroism, încrederea desăvîrșită în viitorul pe care-l onorau propulsînd și înnoind prezentul. Mulți dintre ei au fost închiși, torturați, executați. Le găsim numele în cartea amintită. Le vom vedea chipurile, lumina feței arzînd de o lăuntrică și bărbătească încordare, într-una din secțiunile Muzeului de istorie a luptei P.C.R., a mișcării democratice și revoluționare din România. Ei toți, prin viața și moartea lor, au iluminat nașterea unei tradiții; aceea a spiritului revoluționar combatant, a slujirii cu devotament a idealurilor partidului. Ei toți, ca și alții care au urmat, au iluminat și adîncit mai departe, pe traiecul de ani, dîrzenia și fermitatea în acțiune, bărbăția și curajul, capacitatea de jertfă și sacrificiu, înaltele dovezi de patriotism și abnegație, umanismul și internaționalismul.

O dovadă elocventă a atașamentului profund față de cauza și des-tinele poporului, a deosebitului simț al dreptății și libertății naționale și sociale, ca urmare a spiritului militant insuflat de partid, o reprezintă însăși atitudinea organizației, a uteciștilor, a altor tineri cu vederi progresiste înaintate, în-privirea lor deschisă, mobilizatoare, în fața pericolului fascizării țării, ingenunchierii și înstrăinării ființei naționale, împotriva războiului antisovietic, pericol care plana deopotrivă de grav și cu consecințe dezastruoase și asupra patrimoniului gândirii și creației, asupra cursului și destinului culturii. Printre

A. I. ZĂINESCU

(Continuare în pag. a 9-a)

S-au redeschis grădinițele de la sate

După o vacanță de trei luni, s-au redeschis grădinițele de la sate. Re-luarea activității în acest an școlar este marcată de aplicarea noii programe — document care stă la baza muncii instructiv-educative în toate tipurile de grădinițe din țara noastră.

Studierea din timp a programei și a îndrumătorului, procurarea materialului didactic, constituie o garanție a traducerii corecte a acestor documente în practică, ca și a obținerii de bune rezultate.

În legătură cu asigurarea bazei materiale necesară desfășurării procesului instructiv-educativ conform cerințelor programei facem unele recomandări menite să orienteze activitatea cadrelor didactice în această etapă de început a aplicării programei.

Pentru completarea seturilor necesare jocurilor de construcție cu corpuri geometrice se poate solicita ajutorul atelierelor școlare de tâmplărie sau al cooperativelor de tâmplărie din localitatea respectivă. Până la procurarea seturilor cu piese metalice „Constructorul pionier” se poate lucra cu materialele de construcție existente în grădiniță, astfel încât toți copiii să se exerseze în această direcție pentru a forma deprinderile tehnice și îndemnarea, pentru întărirea mușchilor mici ai miinilor și dezvoltarea inițiativei și a creativității.

În activitățile de formare a reprezentărilor matematice se poate folosi cu succes materialul din natură (ghindă castane, pietricele, scoici, simburii de diferite forme și mărimi, boabe de porumb și de fasole, crenguțe de copaci), bețișoare de chibrituri diferite colorate, staniol colorat, căpăcele etc. Totodată, se poate utiliza materialul existent în grădiniță (jucării mici, cuburi și alte corpuri geometrice, materiale de construcție din diferite jocuri, mozaicuri, inele și discuri din plastic, de forme și culori variate, imagini decupate). Confectionarea jetoanelor cu imagini se poate realiza cu minimum de efort fizic și într-un timp redus, folosind cutiile cu ștampile de cauciuc (care redau figuri de animale, plante, fructe, mijloace de locomotivă, jucării).

Referitor la modul în care se poate adapta planificarea anuală din îndrumător la specificul grădinițelor de la sate — care funcționează în perioada 1 martie — 30 noiembrie — astfel, încât să se acopere și activitatea din timpul verii, recomandăm ca în primele două săptămâni să se planifice jocuri și activități prin care să se repete cunoștințele transmise în primul trimestru și să se exerseze acțiunile cunoscute de copii în vederea formării deprinderilor. Acest lucru este necesar din două motive: pe de o parte, se reactualizează cunoștințele însușite de către copiii care continuă să frecventeze grădinițele, iar, pe de altă parte, se realizează însușirea acestora de către preșcolarii care vin din acest trimestru la grădiniță.

Se trece apoi la planificarea sarcinilor noi și a activităților prin care acestea se realizează. Pentru etapa 1 martie — 1 septembrie se impune ca planificarea să se întocmească în mod diferențiat de la un capitol la altul. Astfel, pentru educație fizică și muzicală, desen (cu excepția grupei mici), modelaj, activități manuale, se planifică sarcini și teme care corespund programei și planificării orientative din îndrumător, prevăzute până la 1 decembrie. Aceasta cu scopul de a asigura continuitatea firească și necesară în procesul formării deprinderilor specifice fiecărui domeniu. Considerăm că în cadrul acestor probleme educative se poate întocmi planificarea până la sfârșitul anului, aproximativ în aceeași succesiune ca aceea dată în îndrumător. Numai unele teme la desen, modelaj, muzică legate de anotimpul de iarnă se pot înlocui cu altele pentru a realiza cerințele programei și concordanța între toate compartimentele activității instructiv-educative în cadrul fiecărei grupe în această etapă.

La capitolul „Cunoașterea mediului înconjurător și dezvoltarea vor-

birii” din planificarea pe etapa 1 decembrie — 1 martie se vor scoate aspectele referitoare la specificul anotimpului de iarnă (natura, îmbrăcămintea oamenilor, jocurile copiilor, sărbătoarea pomului de iarnă). Alte sarcini și forme de activitate, care nu privesc aspectele menționate mai sus, se vor păstra în planificare (povestiri, repovestiri, jocuri didactice, observarea unor animale domestice și sălbatice, mijloace de transport, munca adulților la cabinetul medical, la bucatărie ș.a.).

Deci, la acest capitol, se preiau din etapa la care ne-am referit mai sus, anumite sarcini și teme care nu au legătură directă cu anotimpul de iarnă și se includ în primul rând în planificare. Apoi, planificarea se completează la partea de cunoașterea naturii cu aspecte specifice primăverii. Între 15 iunie — 1 septembrie se va planifica, conform sarcinilor programei, cunoașterea anotimpului de vară sub toate aspectele lui.

Educatorele vor lua ca teme pentru activitățile de observare, jocuri didactice, conversații, lecturi după imagini, temele recomandate de programă, de exemplu: flori și fructe specifice regiunii; animale domestice cu puii lor; aspecte ale muncii oamenilor în C.A.P. și I.A.S. ca seceratul, culesul fructelor și al legumelor etc. Se va avea în vedere îmbinarea judicioasă a formelor de activitate, astfel încât să se asigure cunoașterea treptată a aspectelor specifice anotimpului de vară, a muncii oamenilor etc. și respectarea și verificarea acestor cunoștințe.

La jocul de construcție și reprezentări matematice se va avea în vedere planificarea dată în îndrumător și se va începe activitatea în aceste două direcții în primele activități obligatorii. În acest trimestru se pot realiza, din când în când, câte două jocuri de construcție și câte două activități de reprezentări matematice pe săptămână pentru a ajunge la zi cu însușirea cunoștințelor și formarea deprinderilor. Este mai indicat să se recupereze aceste activități în etapa când copiii dau un randament mai mare în muncă, față de perioada de vară, când puterea de asimilare și de concentrare a atenției sunt mai scăzute.

La grupa mică, activitățile de reprezentări matematice vor alterna cu activitățile manuale (care se vor planifica tot de la început) și numai după ce au fost parcurse cele 20 de activități (10 de reprezentări matematice și 10 manuale) se trece la introducerea activității de desen.

La grupa mijlocie, activitățile de reprezentări matematice alternează cu cele de desen și manuale pe tot parcursul anului școlar. Modul de îmbinare a acestor trei forme de activitate este dat de planificarea orientativă din îndrumător.

La grupa mare activitatea de reprezentări matematice se planifică o dată pe săptămână.

Considerăm că prin elaborarea de către un colectiv largit de specialiști a unei planificări orientative și pentru activitatea desfășurată cu grupa combinată (pentru toate variantele de îmbinare a grupelor, precum și pentru cele două structuri de an școlar), activitatea cadrelor didactice din grădinițele de la sate va fi real sprijinită.

FLORICA ANDRESCU

O colaborare cu multe valențe

Interlocutorii mei de la Inspectoratul școlar al județului Mehedinți — prof. Nicolae Molnar, inspector șef, și ing. Aurelian Vilnoiu, inspector de specialitate — îmi spuneau că printre alte modalități de amenajare și dotare a atelierelor școlare care funcționează în unitățile școlare din raza municipiului Turnu Severin și județ este și „patronajul” acestora de către unele școli profesionale, și anume, Școala profesională a Șantierelor navale și Școala profesională de mecanică auto din Turnu-Severin. Firește, aceasta, precizau dînșii, nu a exclus și celelalte soluții: „patronajul” unor mari întreprinderi, cum ar fi Șantierul naval, Fabrica de confecții, Uzina de vagoane, care fie că au dotat cu utilajul necesar atelierelor școlare, fie că au amenajat un atelier școlar în incinta propriei întreprinderi. (Șantierul naval care patronază Liceul „Traian” din localitate au asigurat pentru instruirea practico-productivă a elevilor de aci — băieți — un atelier în incinta Șantierelor.)

„Este vorba — ne arăta directorul Școlii profesionale a Șantierelor navale — de o acțiune amplă, desfășurată de comun acord cu școlile interesate și inspectoratul școlar și a cărei inițiator este organizația U.T.C. O dată cu începutul acestui an școlar, elevii școlii profesionale au intrat în noile ateliere școlare construite pentru ei în acest scop. În acest fel, vechile ateliere pe care le foloseau au putut fi „donate” Școlii generale nr. 8. Aceasta a fost

de altfel și prima beneficiară a amplei acțiuni de patronare a școlilor generale de către școala noastră profesională. Noile ateliere i-au stimulat pe elevi să le amenajeze cu bancuri noi pentru instruire și execuție a diferitelor repere și piese în cadrul pregătirii lor profesionale. În acest chip, vechile bancuri au devenit disponibile și le-au transferat Școlii generale nr. 8 din localitate, ca și altor școli din județ: Dîrvari și Buicești. Dar acțiunea nu s-a oprit numai aici: în cadrul probelor statistice de la sfârșit de trimestru, ei au executat 700 de scule cu care au dotat școlile generale din oraș și județ pe care le patronază. De asemenea, au mai donat, spre pildă, Școlii generale nr. 8 din Turnu Severin și un rînd complet de scule pentru lăcătușărie (mai puțin pilele). Ce este interesant în această acțiune este dincolo de aspectul material și asistența tehnică, de loc de neglijat, implicația morală și psihologică a acestei forme de colaborare. Mulți dintre actualii elevi ai Școlii profesionale provin de la școlile generale pe care le patronază în prezent școlile lor. Este, deci, o modalitate de menținere a contactului cu vechea unitate școlară și, în același timp, de informare a viitorilor absolvenți ai școlilor generale asupra perspectivei pe care le oferă — prin gama largă de profesii în care se pot pregăti — Școala profesională a Șantierelor navale.

NICOLAE SORIN

D. Hatmanu

Jocă de copii

APĂRAREA INTERESELOR GENERALE ALE SOCIETĂȚII — OBLIGAȚIE PATRIOTICĂ

Categoria de interes, înțelesă în accepțiunea sa complexă de raport dialectic între general și particular, stă, alături de celelalte categorii filozofice, social-politice economice — forțe și relații de producție, producție și consum, proprietate și repartiție, bază și suprastructură, existență și conștiință ș.a. — la baza dialecticii dezvoltării sociale, jucând totodată rol de factor mobil al însăși dezvoltării. Concepția marxistă situează la temelia înțelegerii raportului dintre interesul social și cel individual necesitatea stabilirii și păstrării unui permanent echilibru. Considerarea intereselor generale ale societății nu înseamnă nicidecum nesocotirea intereselor individuale sau de grup, ci dimpotrivă, cunoașterea și cântărirea lor exactă, satisfacerea lor în funcție de cerințele progresului societății respective și ale tuturor membrilor ei. După cum, desconsiderarea intereselor generale de către unii indivizi sau grupuri de indivizi aflați pe diferite trepte ale cîrmuirii societății, mînați de porniri orbe, egoiste, ar putea duce la stagnarea, la înfrîngerea procesului de realizare a țelului comun de prosperitate spre care omenirea a tins întotdeauna. Marx și Engels arătau că de absurdă și de grotescă este stabilirea unei opoziții metafizice între interesul particular și cel general. Dialectica marxistă nu neagă posibilitatea existenței contradicției dintre interesul individual, și cel general, dar o consideră doar ca moment care poate fi depășit prin faptul că individul înțelege, devine conștient de coincidența interesului particular cu cel general. De aceea Marx și Engels considerau că „comportarea personală a individului trebuie neapărat să se obiectiveze... transformându-se în relații sociale...”. Dar, oricum ar fi ele, comune sau opuse, interesele sînt acelea care grupează, în ultimă instanță, clasele sociale după poziția pe care o au față de mijloacele de producție, natura relațiilor sociale, repartiția și condițiile istorice concrete. Orînduirile bazate pe proprietatea privată asupra mijloacelor de producție, pe relații de exploatare s-au caracterizat în toate fazele lor de dezvoltare pe lipsa de echilibru între interesele generale și particulare, pe încălcarea și nesocotirea raportului necesar dintre ele.

Socialismul este prima și singura orînduire socială care intruchipează năzuințele tuturor categoriilor de oameni ai muncii și care s-a instaurat nu nesocotind, ci, dimpotrivă, constituind ea însăși chezașia satisfacerii intereselor individuale în strînsă concordanță cu cele generale. Definind obiectivul fundamental al etapei pe care o parcurgem — crearea societății socialiste multilateral dezvoltate — Congresul al X-lea al P.C.R. a conturat fizionomia acesteia ca o societate care, o dată cu nivelul înalt al forțelor de producție, asigură și o tot mai corespunzătoare satisfacere a nevoilor materiale și spirituale ale omului, presupune o puternică dezvoltare a culturii, științei, învățămîntului, un om al muncii cu un nivel ridicat de conștiință. Cunoșcînd că asigurarea unei concordanțe cît mai depline între interesele individuale și cele ale întregii societăți acționează ca o forță motrice a mersului înainte al societății, partidul nostru acordă o deosebită atenție participării maselor la conducerea și organizarea întregii vieți sociale și de stat. Hotărîrile și măsurile privind lărgirea și întărirea democrației și legalității socialiste, participarea efectivă a muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor la activi-

tatea comitetelor și consiliilor oamenilor muncii, ridicarea rolului social al sindicatelor, al celorlalte organizații de masă și obștești, dezbaterile publice a legilor și hotărîrilor care reglementează viața noastră economică și socială, a planului de stat ș.a. contribuie direct și substanțial la imbinarea armonioasă a cerințelor dezvoltării întregii societăți cu nevoile membrilor săi. Cu cît masele de oameni ai muncii vor fi mai interesate în elaborarea și înfăptuirea obiectivelor și sarcinilor politice, economice, sociale și culturale curente și de perspectivă ale construcției socialiste, cu atît mai spornic va fi aportul lor la atingerea țelului pe care poporul nostru și l-a propus.

„Poporul — arată tovarășul Nicolae Ceaușescu — trebuie să acționeze conștient pentru rezolvarea tuturor problemelor ce se ridică în procesul făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, să-și făurească în mod conștient viitorul”.

Cu deosebire în etapa actuală, educarea maselor în vederea înțelegerii necesităților obiective și a stimulării participării lor conștiente la realizarea cerințelor dezvoltării sociale, formarea unui comportament de tip nou, corespunzător normelor socialiste de conviețuire și transformare a acestui comportament într-o cerință lăuntrică a fiecărui individ devin comandamente de prim ordin. Dubla calitate a oamenilor muncii de proprietari și producători ai bunurilor materiale constituie temeiul cel mai solid pentru armonizarea intereselor lor cu ale societății, pentru adoptarea unei atitudini înaintate față de soarta și destinele socialismului.

Dar care sînt interesele societății, ce intră în sfera de cuprindere a noțiunii de interes general?

Construirea societății socialiste multilateral dezvoltate este obiectivul fundamental al etapei actuale și totodată țelul și interesul general al muncitorilor, țăranilor și intelectualilor a cărei realizare constituie totodată garanția pentru satisfacerea intereselor individuale ale tuturor cetățenilor. De aici se desprind o serie de obligații și tot atîtea interese de ordin general: apărarea și consolidarea cuceririlor revoluționare ale poporului, păstrarea și dezvoltarea avuției obștești, participarea activă la muncă, preocuparea pentru perfecționarea pregătirii politice și profesionale, ridicarea nivelului de cultură și civilizație ș.a. Creșterea și educarea unor oameni, conștienți de importanța țelurilor pe care ni le-am propus, gata să lupte pentru înfăptuirea acestora, să subordoneze interesele lor personale celor ale colectivității, se fac încă de pe băncile școlii. Cadrele didactice și toți ceilalți factori educaționali acționează pentru educarea tineretului, a maselor într-o asemenea manieră încît idealurile, valorile, normele impuse de cerințele construcției socialiste să devină componente intime ale fiecărui individ, să se transforme în scopuri conștiente acceptate, pentru a căror realizare să militeze cu toate forțele. Este în interesul întregului popor și al fiecărui tînăr sau cetățean matur în parte să se preocupe continuu de pregătirea sa teoretică și practică, să se adape cu nesaț la izvoarele științei și culturii românești și universale, să depună toate capacitățile sale creatoare în slujba propășirii țării. Datoria de a milita pentru progresul patriei și dreptul de dezvoltare și afirmare al individului apar ca aspecte ale unuia și aceluiași proces al democrației socialiste. În țara noastră există o bază

C. Baba

Oțelari

societă care generează și asigură concordanța dintre cerințele, intențiile și modul de realizare al individului cu prevederile legale și condițiile necesare. Dar, așa cum s-a subliniat în nenumărate documente de partid și, cu deosebire, la Plenara din 3—5 noiembrie 1971, factorii obiectivi creați în societatea noastră nu asigură de la sine o activitate adecvată normelor și principiilor socialiste. Mare rol au în aceste împrejurări factorii subiectivi. Iată motive pentru care partidul desfășoară o largă activitate ideologică, de educație a maselor în vederea creării cadrului necesar pentru însușirea de către toți cetățenii a normelor sociale de conviețuire socialistă și acționarea lor în funcție de acestea. Programul P.C.R. pentru îmbunătățirea activității ideologice, ridicarea nivelului general al cunoașterii și educației socialiste a maselor, pentru așezarea relațiilor din societatea noastră pe baza principiilor eticii și echității socialiste și comuniste adoptat de Plenara C.C. al P.C.R. din 3—5 noiembrie 1971, este străbătut, de la un capăt la altul, de ideea că elementul determinant în construcția societății noi este omul, gradul său de pregătire și de conștiință, profilul său moral-politic. Oamenii își satisfac nevoile materiale și spirituale prin intermediul societății; societatea, la rîndul său, se dezvoltă numai ca urmare a acțiunii conștiente a oamenilor. Omul societății socialiste trebuie să fie un cetățean cu o gîndire și o conștiință înaintate, să lupte activ pentru afirmarea principiilor eticii și echității socialiste și comuniste, să combată cu hotărîre orice manifes-

tare retrogradă, menită să frîneze mersul nostru înainte. Dacă majoritatea membrilor societății noastre trăiesc și muncesc în chip demn, angrenîndu-se cu toate forțele la munca pentru dezvoltarea societății, mai sînt încă unii cetățeni care manifestă tendințe de parazitism, de încercare de a trăi fără muncă pe seama altora sau pe seama societății, oferind foarte puțin, sau nimic, în schimbul avantajelor pe care colectivitatea le creează. De aceea lupta fermă împotriva concepțiilor înapoiate, împotriva oricăror manifestări ce poartă amprenta modului de viață burghez, pentru afirmarea principiilor și comportamentului comunist constituie o latură esențială a activității politice de educație socialistă a oamenilor muncii din țara noastră.

Munca politică-educativă pune pe prim plan apărarea proprietății socialiste de stat și cooperatiste, mobilizarea eforturilor, energiilor creatoare și capacităților tuturor cetățenilor în vederea creșterii avuției naționale — temeiul creșterii bunăstării și fericirii fiecărui cetățean în parte.

Comuniștii sînt promotorii luptei pentru fericirea generală. Alături de ei, oamenii muncii depun eforturi și se preocupă continuu de dezvoltarea proprietății socialiste, punînd pe prim plan interesele întregului popor, înțelegînd că între interesele lor personale și cele generale ale societății există o strînsă unitate, că bunăstarea personală este organic legată de bunăstarea și propășirea întregului popor.

MARIA COSMA

Bibliografie

- K. Marx și F. Engels, *Opere* vol. 3, ed. a 2-a, București, Editura politică, 1962, p. 244.
- N. Ceaușescu, *Raport la cel de al X-lea Congres al P.C.R.* Capitolul privind la munca ideologică.
- N. Ceaușescu, *Expunere la Consfătuirea de lucru a activului de partid din domeniul ideologiei și al activității politice și cultural-educative.*
- N. Ceaușescu, *Expunere la Plenara C.C. al P.C.R. din 3—5 noiembrie 1971.*

La această temă mai pot fi consultate și următoarele materiale:

- xxx *Revista de filozofie*, Tomul 18, 1971, Vasile Popescu, Atitudinea morală față de muncă — coordonate și perspective; C. I. Gulian, Partidul Comunist Român și problema dezvoltării personalității; Constantin Borgeanu, Filozofia și conceptul de educație socialistă a partidului nostru; O. Hoffman, Socialismul și caracterul normat al relațiilor sociale.
- xxx „*In ajutorul propagandiștilor*” nr. 7—8, 1971, Al. Goliașu, Interese sociale și individuale.

Un portret pe săptămână

Între munca la catedră și cea de pe scenă

Profesoară de limba latină la Liceul nr. 4 din Oradea, Florica Ungur este cunoscută în întreaga țară ca una dintre cele mai autentice și talentate interprete ale... cîntecului popular românesc. Susținând programe la radio și televiziune, imprimînd discuri, dînd spectacole pe cele mai vestite scene ale țării sau efectuînd turnee strălucite în străinătate, Florica Ungur a dus peste tot faima cîntecului bihorean, redîndu-l circuitului național, făcîndu-l cunoscut și admirat. Pare ciudată această dublă preocupare, dar, după cum ea însăși afirmă, munca la catedră și cea de pe scenă îi dau satisfacții la fel de mari, o atrag în aceeași măsură. Cu atît mai mult cu cît vechimea doinei bihorene, pe care o culege personal de la bătrînii satelor — prieteni și îndrumători de nădejde, bucuroși să transmită comorile ce le dețin uneia dintre cele mai silicioare eleve pe care le-au avut — este oarecum apropiată celei a limbii latine în tainele căreia de data aceasta ea însăși îi introduce pe elevi. Să adăugăm acestor două coordonate pe o a treia, la fel de importantă. Florica Ungur învață pe alții cum să cînte, le dezvăluie frumusețea și acuratețea cîntecului popular, virtuțile interpretării lui. Acestea sînt numai cîteva date ce ar putea constitui elementele în jurul cărora s-ar putea contura un profil al profesorului contemporan: multilateral pregătît, cu preocupări dintre cele mai diverse, activist pasionat, integrat vremii pe care o trăiește.

AL. DOBRE

Coordonate psihologice ale orelor de dirigiență cu adolescenții

În stabilirea conținutului orelor de dirigiență se ține seama îndeobște de scopul și sarcinile educației, de etapele anului școlar, de evenimentele ce au loc în viața școlii, a colectivului unei clase, de nivelul politic și moral al colectivului de elevi, de particularitățile de vîrstă etc. Este deosebit de important să se stabilească și principalele probleme pe care le ridică în mod caracteristic pe plan educativ particularitățile psiho-fiziologice ale fiecărei vîrste. Cunoașterea și raportarea lor permanentă la obiectivele activității educative constituie jaloane sigure în depistarea, pe parcurs, de către diriginte a diferitelor aspecte concrete pe care le înfățișează personalitatea elevilor atît pe plan individual, cît și pe plan colectiv. Totodată, ele îl ajută să sesizeze mai ușor diferite probleme educative apărute spontan.

Adolescența este etapa care cuprinde elevii claselor IX - XII. Caracteristicile psihologice ale acestei perioade de vîrstă se polarizează în jurul a trei dominante strîns legate între ele: a) dezvoltarea conștiinței de sine; b) afirmarea propriei personalități și c) integrarea în viața socială. Acestea constituie și coordonatele psihologice pe care dirigintele le va avea în vedere în stabilirea tematicii orelor de dirigiență.

Dezvoltarea conștiinței de sine își are originea în preadolescență. În adolescență ea se cristalizează, orelor de dirigiență putînd să constituie un sprijin substanțial în acest proces, dîndu-i adolescentului prilej de meditație și discuție. Temele acestor ore trebuie să ofere adolescentului prilejul să-și formeze capacitatea de autocunoaștere și autoapreciere obiectivă și să-și pună probleme legate de perfecționarea propriei personalități. În acest sens, dirigintele va stimula manifestarea opiniei colective în care adolescentul își poate releva personalitatea. Cunoștințele dobîndite la lecțiile de psihologie vor fi valorificate de către diriginte în același scop.

Unii diriginți sprijină procesul de autocunoaștere prin întocmirea de către elevii înșiși a caracterizării propriilor lor persoane. Dacă pentru preadolescenți autocunoașterea este precedată de exerciții de cunoaștere a particularităților individuale ale altor persoane — colegii în primul rînd, — la nivelul adolescenței accentul cade pe exercițiile directe de autocunoaștere.

Un aspect important al conștiinței de sine îl constituie înțelegerea locului pe care omul îl ocupă în lume și rolul său în societate. În această privință trebuie accentuată pregătirea ideologică a elevilor prin conținutul și spiritul metodelor de predare a diferitelor obiective de învățămînt, dar și prin tratarea unor subiecte de sinteză și discutarea unor probleme filozofice mai largi în cadrul orelor de dirigiență. Teme ca: „Tineretea, vîrsta con-

turării personalității”; „Idealul de viață — far călăuzitor pentru noi”; „Importanța concepției științifice despre lume în viața și activitatea omului”; „Aportul social creator, semn al adevăratei personalități”; „CE SÎNT = CE POT” etc., constituie nu numai o serioasă bază, dar și o bună premisă de dezvoltare a conștiinței de sine a adolescenților.

În măsură mult mai mare decît în perioada anterioară, adolescentul e preocupat de afirmarea propriei personalități. Acest lucru devine vizibil prin modul în care se îmbracă, în care vorbește, în care se comportă în raporturile cu colegii sau cu adulții, prin preocupările și preferințele pe care le manifestă etc. Dacă la o mare parte dintre adolescenți conduita în aceste direcții este conformă cu cerințele puse de adevărata educație, îmbrăcămîntea extravagantă, vorbirea în argou sau utilizarea exagerată a termenilor „radicali”, comportamentul ciudat reprezintă manifestări specifice pentru unii dintre băieții și fetele de această vîrstă. Paralel cu aceasta se manifestă spiritul critic foarte pronunțat, atitudinea radicală, intransigență față de faptele oamenilor și spiritul de contradicție.

Pentru a da elevilor prilej de reflecție și pentru a-i antrena pe linia formării conștiinței de sine și a orientării spre o ținută intelectuală elevată, dirigintele poate propune să se discute în orelor de dirigiență teme ca acestea: „Profilul moral și intelectual al tînărului în societatea noastră”, „Vorbirea corectă reflectă o gîndire corectă”, „Comportamentul este oglinda conștiinței noastre”, „A discuta înseamnă în primul rînd a înțelege corect punctul de vedere al preopinentei” etc. Tratarea temelor va trebui să se desfășoare la nivelul unor reflecții de ordin etic, la care elevii să fie invitați, utilizîndu-se în acest scop citate privind viața și activitatea oamenilor de seamă, cu prestigiu unanim recunoscut în materie.

Psihologul elvețian Jean Piaget spune că adolescența este perioada de inserție în viața socială. Desigur că aceasta nu se poate realiza decît parțial în cadrul orelor de dirigiență. Un aport substanțial în această direcție revine procesului de învățămînt în totalitatea lui și mai ales activităților de antrenare efectivă a elevilor în acțiuni social-obștești concrete. Orelor de dirigiență au în această privință menirea de a forma trăsăturile conștiinței sociale la adolescenți și de a-i pregăti psihologic pentru participarea la viața socială. Tema ca: „Adolescentul este un cetățean cu drepturi, dar și cu datorii”, „Patriotismul adevărat înseamnă fapte în slujba patriei”, „Calitățile noastre se afirmă în activități concrete etc., sînt în măsură să contribuie la pregătirea inte-

lectual-afectivă a adolescentului în sensul îndeplinirii unor sarcini pe care îl pune societatea. Este evidentă semnificația acestor teme din punctul de vedere al educației morale-cetățenești a adolescentului.

Calea autentică de integrare în viața socială o constituie pregătirea pentru o profesiune și exercițiul înesut al profesiei. Adolescența este vîrsta marilor decizii în această problemă. Dirigintele trebuie să fie consilierul și sprijinitorul cel mai apropiat al adolescentului în alegerea profesiei. (În țara noastră există o bogată literatură de specialitate pe care dirigintele trebuie să o cunoască și să o utilizeze în cadrul orelor de dirigiență, și în afara lor, cu pricepere și spirit de răspundere.)

Nu trebuie trecut cu vederea o trăsătură caracteristică ce colorează întreaga psihologie a adolescentului: romantismul. Acesta constă din componenta afectiv-emoțională a tuturor manifestărilor lui, din încrederea în propriile forțe și năzuințe spre lucruri înalte, din dorința către realizări deosebite, excepționale. Romantismul adolescentului constituie o puternică sursă de energie care, folosită cu pricepere de către profesori și, în primul rînd, de către diriginte, poate duce la realizarea optimă a sarcinilor educaționale puse de această vîrstă.

O latură importantă a romantismului, ca trăsătură caracteristică a acestei vîrste, trebuie socotit și sentimentul de dragoste față de sexul opus. Problema relațiilor dintre băieți și fete la această vîrstă trebuie tratată în colaborare de către diriginte și de către medicul școlii. Dirigintele are însă rolul preponderent, folosind încrederea pe care elevii o au în discreția și în înțelegerea lui și îndrumîndu-i spre formele nobile de profundă semnificație etică și socială a sentimentului de dragoste între sexe. Una-două ore de dirigiență consacrate acestei probleme cu un conținut chibzuit și concis, pot avea o mare înrîurire pentru justa orientare a adolescenților în această problemă.

Așa cum s-a arătat, aspectele caracteristice ale vîrstelor descrise succint aici, în lumina sarcinilor educaționale și exemplificările de probleme care pot intra în tematica orelor de dirigiență, constituie numai puncte de reper. În lumina acestora și în funcție de realitățile și cerințele concrete ale procesului instructiv-educativ, dirigintele poate să fixeze temele prin care orelor de dirigiență să contribuie în mod efectiv la rezolvarea situațiilor educaționale ivite.

Aceasta nu exclude, evident, planificarea propriu-zisă, anticipată, a unor teme cu caracter teoretic mai larg, menite să ducă la formarea unui sistem de idei, ca îndreptar în problemele de viață și de conduită socială.

ION DRĂGAN

LA IALOMIȚA:

Confruntare interjudețeană de opinii pe tema educației

După cum am mai anunțat în coloanele revistei noastre, în luna februarie a.c., Inspectoratul școlar al județului Ialomița a organizat un schimb de experiență cu Inspectoratul școlar al județului Brăila pe tema: „Rolul directorului de școală în creșterea eficienței muncii educative. Căi și mijloace de îmbunătățire a predării științelor sociale potrivit sarcinilor trasate de Plenara C.C. al P.C.R. din 3-5 noiembrie 1971”.

Scopul acestui schimb de experiență la care au participat directori de școli și inspectorii din județele Ialomița și Brăila, reprezentanți ai Ministerului Educației și Învățămîntului și ai organelor locale de partid și de stat a fost, așa cum se anunță în chiar programul său, acela de a contribui la popularizarea experienței valoroase obținute în domeniul respectiv de cele două județe, de a efectua o analiză a realizărilor și lipsurilor sesizate în acest domeniu.

Debutînd cu o ședință plenară în care au luat cuvîntul inspectorul șco-

lar general al județului Ialomița, reprezentantul Comitetului județean de partid și alți invitați, acest schimb de experiență a continuat cu lucrări în grupe constituite din directori ai școlilor generale cu clasele I-IV, clasele I-VIII, I-X și ai liceelor pedagogice, de cultură generală și școlilor profesionale.

Pentru a da posibilitatea cititorilor noștri să-și facă o imagine atît asupra obiectivelor cît și a sensurilor pe care le-a avut această confruntare de opinii, amintim cîteva dintre problemele abordate în cadrul ei. În referatul expus în ședința plenară de către inspectorul școlar general al județului Ialomița, Nițu Titus, și intitulat „Considerații asupra rolului directorului de școală în îndrumarea muncii educative. Problematizarea activității de conducere” a fost prezentată maniera în care inspectoratul școlar județean, sub directa conducere a organelor județene de partid și de stat, acționează pentru desfășurarea unei ac-

tivități de conducere științifică a învățămîntului la nivelul școlilor și al inspectoratului.

În grupa directorilor de la școlile cu clasele I-IV au fost tratate, între altele, probleme cum ar fi rolul directorului în diversificarea formelor de activitate în afara de clasă prin acțiunea comună a celor trei factori educaționali: școală, familie și organizație de pionieri, valoarea formativă a orelor de cunoaștere a mediului înconjurător și a orelor de cunoștințe despre natură, preocupările actuale în ceea ce privește educația moral-cetățenească a elevilor din clasele I-IV, particularitățile muncii de îndrumare și control în condițiile în care directorul nu este degrevat de ore.

În grupa directorilor școlilor cu clasele I-VIII au fost luate în discuție diverse aspecte privind cuprinderea în clasa a IX-a a elevilor care nu vor urma școlile postliceale, coordonarea eforturilor factorilor educaționali în scopul ridicării eficienței pregătirii elevilor, și de țărani cooperatori și de muncitori.

autoritate puternică a bazei materiale de partid, precum și coîncercării directe a întreprinderilor și pregătirea cadrelor de care au nevoie, dotarea școlilor profesionale și liceelor de specialitate cu material didactic s-a îmbunătățit continuu, ceea ce a permis trecerea la o formă superioară de instruire a elevilor prin organizarea cabinetelor școlare. În numeroase școli există o bună experiență în acest sens. Lecțiile de tehnologia meseriei, studiul materialelor de desen tehnic, fizică, chimie, merceologie, zootehnie, agricultură, fitotehnie, științe sociale etc. desfășoară în cabinete școlare bine organizate, dotate cu mașini-unelte, aparate de măsurat, diferite mecanisme, dispozitive, materiale semifabricate, colecții de reburii, modele, mostre, scheme de procese tehnologice, mulaje, stasuri, lanșe, tabele, diagrame etc. Multe cabinete școlare au la dispoziție aparate de proiecție care contribuie la marea măsură la ridicarea calității procesului de instruire a elevilor. În felul acesta, raportarea problemelor teoretice la realitatea practică este condiții mai bune, elevii au oșibilitatea să înțeleagă mai ușor și să-și însușească mai temeinic cunoștințele cu privire la diferitele mecanisme, dispozitive sau fenomene pe care le studiază. Evident că la unele clase care pot fi intuite mai greu, sau la obiectele de învățămînt unde materialul ce urmează a fi studiat nu poate fi adus în clasă din cauza structurii sau volumului mare al acestuia, anumite lecții trebuie organizate direct în atelierul-școală sau în uzină, în clinică, pe șantiere, în forma didactică, în cîmpul experimental etc.

Cabinetele organizate pe obiecte au pe meserii în cadrul Grupului școlar „Steagul roșu” și „Hidromecanica” din Brașov, Grupului școlar Sibiu și Timișoara, Grupului școlar „Uzinele de vagoane” Arad, Grupului școlar metalurgic Hunedoara etc., Liceului industrial energetic Timișoara, Liceului industrial de chimie și petrochimie Turda, Liceului pentru industria ușoară Cîlnădie, Liceului industrial de construcții-Timișoara, Liceelor agricole-Turda, Sibiu, Craiova, Salonta, Tîrgu Mureș etc. aduc o contribuție serioasă la îmbunătățirea procesului de învățămînt. Ele dau profesorilor de specialitate posibilitatea să-și organizeze materialul didactic în mod științific, pe teme și chiar pe lecții, iar elevii pot studia acest material ori de câte ori au nevoie.

Există însă și unele școli unde în organizarea și, mai ales, în modul de utilizare a cabinetelor școlare se manifestă numeroase elemente de formalism. Diferitele denumiri și interpretări improprii date cabinetelor școlare cu ani în urmă de unele conducători de școli și chiar de unele ministere (cabinete metodice, cabinete tehnice, cabinete tehnico-metodice, muzeu etc.) au denaturat scopul și rolul cabinetelor școlare și au determinat o organizare defectuoasă a acestora. Pe de altă parte, unii directori de școli au mers pe linia înființării unui singur cabinet școlar, cu toate că școlile respective au în profil 5-6 meserii, iar condițiile materiale de care dispun permit organizarea mai multor cabinete. Evident că, într-un asemenea „cabinet” — unul pe școală — profesorii nu au posibilitatea să-și organizeze materialul didactic pe specialități și pe teme (lecții) după programa școlară. Totodată, cabinetul nu poate fi folosit în procesul de învățămînt din cauză că orele pentru diferite specialități, la diferite clase, coincid. Acolo unde există un singur cabinet școlar se depozitează în încăperea acestuia materiale pentru toate specialitățile, îngrămădindu-se, alături de material didactic folosit, și unele materiale străine de cerințele programelor școlare, sau unele de slabă calitate, fără un rol funcțional. Astfel, profesorii, neputînd utiliza cabinetul, trebuind să transporte mereu diferitele planșe și obiecte necesare în procesul predării, ajung uneori să neglijeze folosirea materialului didactic la lecții. Alteleori, se mulțumesc ca materialele și obiectele respective să fie doar văzute de elevi, fără a fi puse în funcțiune, fără să fie demontate și montate de aceștia pentru cunoașterea și stăpînirea lor temeinică. Este limpede deci că acest gen de cabinete nu sprijină procesul predării și deci, nu-și dovedesc utilitatea.

În organizarea judicioasă a cabinetelor școlare trebuie să se reflecte conștient preocuparea cadrelor didactice pentru înnoirea și completarea acestora cu material didactic perfecționat, corespunzător cerințelor programelor școlare, cerințelor științei și tehnicii moderne.

În condițiile învățămîntului profesional și liceal de specialitate această problemă este mult ușurată de faptul că școlile se bucură de sprijinul maștrilor și elevilor din ateli-

ele-școală și de cel al întreprinderilor pe lângă care ele sînt organizate. Totuși, înzestrarea cabinetelor școlare cu un material didactic care să satisfacă cerințele modernizării procesului predării, nu peste tot poate fi rezolvată de școlile respective. Aceasta, pe de o parte, pentru că utilajul existent nu-i în toate școlile la nivelul posibilităților de execuție conform cerințelor tehnicii moderne, iar pe de altă parte, nu e rentabil ca școlile să facă doar câteva exemplare din respectivele materiale didactice. Ar trebui reactualizată și tradusă în fapt propunerea făcută de numeroase cadre didactice ca unele ateliere de producție ale școlilor, sau chiar unele școli întregi, să fie profilate pentru confecționarea unor asemenea materiale didactice, complexe, necesare înzestrării tuturor cabinetelor școlare din țară.

În legătură cu această importantă problemă a cabinetelor școlare, considerăm necesar să ne oprim și asupra unui alt aspect care se manifestă în mod negativ în unele școli profesionale și licee de specialitate. Constatările noastre pe teren ne-au convins că în unele cazuri nu se folosește nici un fel de material didactic la lecții, sau se folosește pe scară redusă. Cum e și firesc, acest lucru duce la scăderea interesului elevilor pentru lecție. Cauza acestei situații trebuie căutată, în primul rînd, în faptul că unor cadre didactice le lipsește pasiunea pentru strîngerea de colecții sau alte materiale, (piese și organe de mașini) care nu mai trebuie în uzină, dar care pot servi ca material didactic în școală. Profesorul — luînd legătură cu întreprinderea — ar putea procura un material didactic fără nici o cheltuială pentru școală. Evident, dacă profesorul nu-i pătruns de dragoste pentru o asemenea activitate, nu va căuta nici căile și nu va găsi nici soluțiile pentru rezolvarea optimă a acesteia.

Problema organizării și funcționalității judicioase a cabinetelor școlare este strîns legată de ridicarea pe o treaptă superioară a nivelului științific al procesului predării, de asigurarea unei temeinice pregătiri a absolvenților pentru producție. Se impune, deci, cu necesitate ca aceasta să constituie o problemă de prim-plan în cadrul preocupărilor cadrelor didactice și de conducere din învățămîntul profesional, tehnic și liceal de specialitate.

ȘTEFAN LINUL

condiție esențială a succesului la concursul de admitere, conducerea către organizația de partid din școală a procesului de educație.

Alte probleme, cum ar fi rezultatele obținute în acțiunea de orientare școlară și profesională ca urmare a activității de îndrumare și control, raportul dintre prevederile programelor și posibilitățile intelectuale ale elevilor din clasele a IX-a și a X-a, rolul directorului în organizarea predării științelor sociale (cunoștințe social-politice, de educație cetățenească și istorie) în cabinetul școlar, relația directorului cu organele locale de partid și de stat în vederea intensificării activităților culturale-obștești desfășurate de cadrele didactice sînt câteva dintre problemele care au reținut atenția participanților la dezbaterile din grupa directorilor școlilor generale din clase de la I la X.

În grupa directorilor liceelor pe lângă problemele de specialitate și de cultură generală și ai școlilor profesionale au fost luate în discuție probleme privind formarea personalității viitorului învățător în contextul cerințelor societății socialiste multilateral dezvoltate, a utilizării cabinetului de științe sociale ca instrument de realizare a educației ideologice și politice a elevilor, colaborarea directorului școlii cu organizația U.T.C. pentru asigurarea unui conținut educațional activităților extrașcolare, modalitățile de lucru pentru dezvoltarea dragostei față de muncă și a deprinderilor de muncă, condiție esențială pentru integrarea socio-pro-

fesională a absolvenților școlilor profesionale.

Complexitatea problemelor abordate, vizitele pe care, cu acest prilej, directorii și inspectorii le-au făcut în atelierele și cabinetele Liceului de cultură generală din Slobozia, discuțiile purtate pe marginea referatelor, precum și schimbul de opinii între inspectorii de aceeași specialitate (foarte interesantă inițiativa de a concepe acest schimb de opinii — care va continua în trimestrul al III-lea, cînd inspectorii ialomițeni vor fi oaspeți ai inspectorilor

tului din Brăila — ca un dialog liber desfășurat) asupra unor probleme de bază ale școlii în lumina sarcinilor izvorîte din ultimele hotărîri ale conducerii de partid și de stat, ideile de principiu formulate cu acest prilej de către prof. Constanța Bărboi, director general adjunct în Ministerul Educației și Învățămîntului, vor avea, neîndoielnic, un efect pozitiv asupra muncii pe care o vor desfășura în viitor directorii și inspectorii din cele două județe.

A. MIHĂILESCU

In laboratorul de fizică al Liceului din Fetești, județul Ialomița

Ieri, s-a înapoiat în patrie delegația de învățămînt din R.S. Cehoslovacă, compusă din prof. univ. Michal Gregus, adjunct al ministrului învățămîntului din R.S. Slovacă, prof. univ. L. Krpata, șef de secție în Ministerul Învățămîntului din R.S. Cehă, conf. univ. J. Brozik de la Universitatea „I. A. Komenski” din Bratislava — care au fost, timp de 3 zile, oaspeți ai Ministerului Educației și Învățămîntului și ai altor instituții de învățămînt din București.

Delegația a avut convorbiri cu cadre din centrala ministerului, de la Universitatea București și Academia de studii economice și a fost primită de Mircea Malita, ministrul educației și învățămîntului.

În vederea aplicării în viață a sarcinilor ce decurg din Plenara C.C. al P.C.R. din 3-5 noiembrie 1971 și din lucrările celei de a doua Conferințe Naționale a Organizației pionierilor, în perioada 28 februarie — 2 martie a.e. a avut loc la Consiliul Național al Organizației Pionierilor o constatare de lucru și de pregătire cu președinții și vicepreședinții consiliilor județene, redactorii publicațiilor pentru copii, precum și cu aparatul Consiliului Național.

Această manifestare continuă seria acțiunilor de perfecționare a cadrelor care muncesc cu pionierii. Au fost prezentate expuneri pe probleme actuale interne și externe ale partidului și statului nostru, cu privire la munca politico-educativă desfășurată de Organizația pionierilor sub conducerea partidului, la continuarea întăririi a colaborării Uniunii Tineretului Comunist cu Organizația pionierilor. S-au stabilit măsuri pentru perfecționarea în continuare a muncii educativ-politice și a vieții de organizație. S-au dezbătut unele măsuri privind călăria fizică și întărirea sănătății, a unei mai bune educații igienico-sanitare și de Cruce Roșie a pionierilor și școlărilor.

În cadrul programului, a avut loc, de asemenea, o discuție în legătură cu îmbunătățirea în continuare a conținutului politico-educativ al emisiunilor de radio și televiziune, al presei destinate pionierilor și școlărilor.

Între 25-26 februarie 1972 a avut loc o constatare organizată de Ministerul Construcțiilor Industriale și Ministerul Educației și Învățămîntului referitoare la instruirea practică a elevilor din școlile profesionale și liceele industriale de construcție, cu participarea unor factori de răspundere din școlile de specialitate, centrale industriale, trusturi, întreprinderi și șantiere.

În urma dezbaterilor s-a ajuns la reliefaarea unor importante concluzii, printre care: necesitatea sprijinirii efective a școlilor de către trusturi, întreprinderi, șantiere de construcție, în dotarea atelierelor, laboratoarelor și cabinetelor școlare cu utilaje noi; îmbunătățirea continuă a conținutului programelor școlare de către profesori și maștri, prin completarea lor cu noutățile care apar în construcție.

Temele dezbătute au subliniat în mod deosebit aspecte privind organizarea practicii în producție, asigurarea bazei materiale a acestora hotărîtoare în instruirea elevilor școlilor profesionale și a ucenicilor.

În cadrul constatării au luat cuvîntul, dînd îndrumări substanțiale, tovarășii: ing. M. Ghigiu, ministrul construcțiilor industriale, ing. V. Alexandrescu, adjunct al ministrului educației și învățămîntului și ing. I. Negomirea-nu, director adjunct în Ministerul Construcțiilor Industriale. (Vasile Apostol).

Între 21-23 II. a.e. la Timișoara a avut loc instrucțiunea cu bibliotecarii din învățămîntul superior medical și a grupurilor școlare sanitare, organizat de Direcția documentării și bibliotecii din Ministerul Educației și Învățămîntului. În cadrul instrucțiunii participanții au avut prilejul să cunoască activitatea bibliotecii Institutului de medicină din Timișoara și a altor biblioteci școlare din oraș, să afle modalități de sprijinire a cabinetelor de științe sociale din institutele de învățămînt de către bibliotecii și să discute proiectele de regulament privind organizarea și funcționarea bibliotecilor. (C. G.).

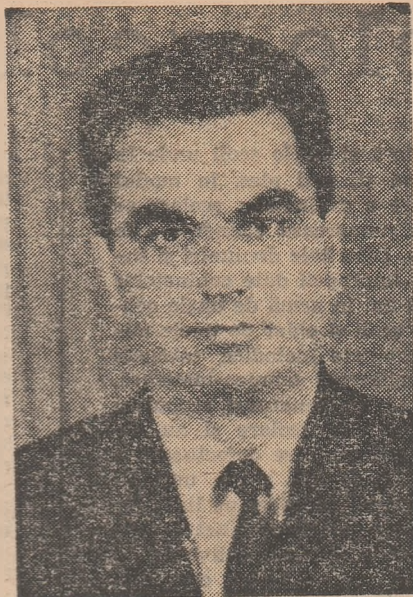
Vineri 25 februarie a.e. la Școala generală din comuna Soveja, județul Vrancea, a avut loc un disputat concurs literar al elevilor, pe tema: „Opera lui Eusebiu Camilar”. Concursul, înscrîndu-se în ciclul de manifestări dedicate semicentenarului U.T.C., a dovedit o bună cunoaștere a creației regretatului scriitor moldovean.

Sub egida Casei corpului didactic-Reșița a avut loc un schimb de experiență între bibliotecarii școlari din oraș cu scopul găsirii celor mai bune modalități de popularizare a cărții printre elevi. (Hella Uzum).

ȘCOALA ÎN CONTEXTUL SOCIAL-ECONOMIC AL JUDEȚULUI

Interviu cu CONSTANTIN GHEORGHE, secretar cu problemele de propagandă al Comitetului județean de partid Olt

Educația educatoarelor ● Activiști — profesori ● Cum se manifestă „ambitiția oltenească” ● Indrăznețe și mari obiective economice ● Elevii, muncitori în Tăbăcăria minerală din Corabia ● „Încercăm să spargem vechile tipare”

Red.: Firește, în domeniul învățământului, una dintre primele și principalele preocupări ale secretarului cu probleme de propagandă este educația comunistă.

Constantin Gheorghe: Iar în același timp, al educației comuniste, preocuparea de a întări spiritul de răspundere comunistă al profesorilor și elevilor, de a-i face să înțeleagă cât de importantă este pregătirea științifică și folosirea științei pentru om. Îndeobște, când vorbim despre educația în școală, avem în vedere elevii. Eu nu mă gândesc numai la ei. Am în vedere totodată educația permanentă a maselor, rolul școlii și al cadrelor didactice în această vastă acțiune. Un dascăl care slujește țara vreme de 20-30 de ani educă atâtea generații de elevi. În același timp, însă, el este între primii și dintre cei mai adânc implicați în procesul educației adulților. Nu pot înțelege realizarea acestor deziderate la care îl obligă condiția sa profesională fără înfăptuirea altuia, aflat în strinsă și indisolubilă corelație cu el, educația educatoarelor. Numai un educator comunist, înarmat cu filozofia și cu ideologia clasei muncitoare, cu principiile ei de conduită morală și profesională, este în măsură să asigure educația comunistă.

Red.: Considerați deci, că pentru a realiza această nobilă misiune, educatoarii trebuie să treacă ei înșiși, într-un fel, prin condiția de obiect al educației.

Constantin Gheorghe: Într-un fel, căci sînt oameni care au trecut deja prin acest proces. Altfel, însăși denumirea profesiei lor ar fi lipsită de acoperire. Aș ține chiar să precizez, referindu-mă la județul nostru, că dispunem de un corp didactic cu o bună pregătire politică și ideologică a cărui ținută etică și profesională se află la înălțimea cerințelor actuale ale instrucției și educației, a responsabilităților majore subliniate de secretarul general al partidului la Plenara din 3-5 noiembrie 1971. Vorbind despre educația educatoarelor, am avut în vedere necesitatea perfecționării continue a pregătirii politico-ideologice și profesionale a acestora, în conformitate cu ritmurile contemporane și cu perspectivele dezvoltării societății noastre. Într-un cuvînt, am avut în vedere exigențele atât de cunoscute astăzi ale educației permanente.

Red.: Vă gândiți probabil la niște aspecte foarte concrete.

Constantin Gheorghe: Da. Și un prim exemplu concret ar fi acela al modului cum s-a organizat în județul nostru cercul profesorilor de științe sociale ale cărui lucrări se desfășoară lunar, sub direcția conducerii Secției de propagandă a Comitetului județean de partid. La acest cerc fac expuneri și oferă consultații membri ai biroului județean de partid și lectorii ai Comitetului Central al partidului. Demne de remarcat sînt varietatea și elasticitatea formelor de activitate la care se recur-

ge în cerc. Bunăoară, alături de expuneri, seminarizări sau consultații, se organizează dezbateri pe marginea unor referate, schimburi de experiență în cabinetele de științe sociale ale marilor licee, mese rotunde, lecții deschise etc. S-au organizat, de asemenea, largi consfătuiri cu cadrele de specialitate pe tema realizării educației comuniste a elevilor prin obiectele de specialitate. Inseși cercurile pedagogice ale cadrelor didactice au purtat această amprentă. Totodată, considerînd diriginții factori esențiali în realizarea și coordonarea tuturor acțiunilor cu caracter educativ, am organizat cu aceștia fructuoase consfătuiri la care au participat specialiști ai Institutului de cercetări pedagogice. Nu pot să omit faptul că la astfel de acțiuni au fost întotdeauna prezenți membri ai biroului și alți activiști ai Comitetului județean de partid. Un alt exemplu îl constituie schimburile de experiențe pe teme de educație care se organizează frecvent între licee. Enumerarea exemplurilor de această natură ar putea continua. Dar bănuiesc că mai sînt și altele întrebări.

Red.: Să revenim la educația elevilor.

Constantin Gheorghe: Am să recurg din nou la exemple. Iată unele: treizeci de activiști ai Comitetului județean de partid, între care și membri ai biroului, predau efectiv științele sociale în școlile din județul nostru. Ceea ce este, desigur, de natură să confere disciplinelor predate un spor de profunzime în explicarea fenomenelor filozofice, sociale și politice, în înțelegerea justă a politicii partidului. În toate liceele și, într-o bună parte, în școlile generale au fost constituite cabinete de științe sociale, adevărate laboratoare destinate asimilării cunoștințelor ideologice și politice. De asemenea, în toate liceele de cultură generală și de specialitate au fost create cercuri de științe sociale ale elevilor. Deseori școlile organizează întâlniri ale elevilor cu membri ai biroului Comitetului județean de partid, prilej cu care li se clarifică elevilor o serie întreagă de probleme cu caracter de politică curentă. Aș mai adăuga și faptul că pe baza hotărîrilor Plenarei Comitetului județean de partid și a programului de măsuri privind organizarea muncii politico-ideologice și cultural-educative în școli, elaborat de Ministerul Educației și Învățămîntului, U.T.C. și Organizația pionierilor, am întocmit un plan adaptat realităților din unitățile noastre de învățămînt, plan care conferă un caracter unitar și de clară perspectivă activității de educație comunistă. Astfel, organizațiile U.T.C. și organizațiile de pionieri colaborează îndeaproape cu profesorii în realizarea educației comuniste a elevilor. Trebuie să subliniez că, dincolo de toate aceste forme, elementul esențial pe care-l urmărim este realizarea eficientă procesului de educație, utilizarea a celor modalități pedagogice apte să

asigure nu numai înțelegerea ideilor comuniste, ci și transformarea lor în convingeri, în elemente ale unui cod de viață și de conduită pentru fiecare tînar. Un mare rol revine în această privință organizațiilor de bază de partid din școli. Pentru fiecare organizație de bază de partid din fiecare școală, realizarea acestui țel este unul din criteriile esențiale de verificare a valorii activității ei.

Red.: Și pe bună dreptate fiindcă este vorba de conduita viitorilor cetățeni, care, în cea mai mare parte, vor contribui la în deplinirea obiectivelor social-economice din județul dumneavoastră.

Constantin Gheorghe: A unor îndrăznețe și mari obiective.

Red.: Care condiționează înseși obiectivele școlii.

Constantin Gheorghe: Școala reprezintă marea rezervor de cadre pentru edificarea socialismului. De aceea nu putem concepe organizarea și desfășurarea învățămîntului din județul nostru în afara nevoilor de cadre impuse de perspectivele dezvoltării sale social-economice. În viitorii ani, în județul nostru se vor dezvolta capacitățile industriale existente la Uzina de aluminiu Slatina, Uzina de prelucrare a aluminiului, Fabrica de produse carbo-noase, Fabrica de osii și boghiuri, Uzina de fabricare și reparare a mașinilor agricole de la Balș, Fabrica de confecții și tricotaje de bumbac „Integral” de la Slatina, Fabrica de tricotaje din Caracal, Filatura de bumbac de la Drăgănești-Olt. În curînd, vor începe lucrările pentru exploatarea potențialului hidroenergetic al Oltului.

Pentru a ne putea da seama de eforturile ce trebuie depuse de oamenii muncii din industrie și construcție în acest cîmp este suficient să arătăm că 90% din volumul producției globale industriale planificate se va realiza pe seama noilor capacități de producție, ajungînd ca și județul nostru să devină în 1975 un județ industrial.

Avîndu-se în vedere tocmai aceste obiective și nevoia de cadre pe care o implică ele, s-a înființat un Grup școlar al metalurgiei neferoase în cadrul căruia funcționează un liceu industrial, o școală profesională și de maștri, un liceu industrial de construcții și o școală profesională de construcții, un liceu pedagogic la Slatina, un liceu sanitar în Scornicești, o școală profesională de construcții de mașini la Balș și Caracal. Două dintre liceele de cultură generală din mediul rural (Liceul din Osica și Liceul din Văleni) au fost filolate pe pregătire agricolă. Nevoile noastre de cadre impun să înființăm un liceu al industriei constructoare de mașini, un liceu al industriei ușoare, un institut de subingineri și, oricît de îndrăzneț ar părea ideea (tot s-a dus vestea oltenilor că sînt ambițioși), o facultate

de metalurgie neferoasă în orașul Slatina.

Red.: Cum se manifestă „ambitiția oltenească” în domeniul pregătirii tehnico-productive a elevilor din învățămîntul de cultură generală, avînd în vedere aceste cerințe social-economice pe care le-ați amintit?

Constantin Gheorghe: Să dau iarăși câteva exemple particulare, dar cu semnificație generală. Mai mult de jumătate din elevii liceului din Corabia lucrează direct în secțiile Fabricii de tăbăcărie minerală, din localitate (deseori cu un randament egal celui al muncitorilor calificați, adică acolo unde o mare parte dintre ei se vor angaja la sfîrșitul cursurilor liceale. Elevii Liceului nr. 1 din Caracal, organizați după modelul întreprinderii care îl patronază, confecționează în atelierele școlii, pe baza unor contracte ferme cu respectiva întreprindere, o largă gamă de piese. În această activitate, ei capătă deprinderi care le vor permite să practice o întreagă diversitate de profesii cu profil industrial. Elevii de la Școala generală din comuna Stoicanești deprind în cadrul orelor de pregătire tehnico-productivă tainele meseriilor de bobinator, rotar, tîmplar, lăcătuș, electrician, adică ale acelor meserii care încă de pe acum sînt necesare în comună. Nu mai vorbesc de pregătirea pentru procesul de mecanizare a agriculturii. În acest scop, la aproape toate școlile generale din județ, un număr mare de elevi învață în cadrul secțiilor stațiilor de mașini agricole tainele meseriei de mecanizator. O atenție deosebită acordăm practicii în sectoarele de bază ale cooperativelor agricole de producție: cultura mare, zootehnie, legumicultură, pomicultură și viticultură. Mai amintesc că în județul nostru s-au amenajat peste 200 de ateliere școlare și că școlile din mediul rural vor lucra pe bază de contracte peste 500 de ha de teren agricol. În aceleași condiții multe școli s-au angajat să crească viermi de mătase. Nu e nevoie, cred, să mai arătăm că la ce sumă se pot estima veniturile aduse de aceste lucrări și contribuția lor la autodotarea școlilor. E limpede că nu sînt de neglijat.

Țin să precizez că, din punctul nostru de vedere, pregătirea tehnico-productivă nu constituie un scop în sine, ci este un mijloc de educație. În realizarea ei și a funcțiilor sale educative asociem toți profesorii, conducerile întreprinderilor, colectivele de muncă din fabricile și uzinele în care elevii fac practică.

Red.: Importanța răspunderilor pe care și le asumă școlile din județul dumneavoastră implică desigur un efort de optimizare a formelor și metodelor de învățămînt.

Constantin Gheorghe: Din ce în ce mai multe școli trec la învățămîntul pe cabinete. Încercăm să spargem vechile tipare ale lecției, urmînd realizarea valențelor ei formative, introducerea pe scară largă a mijloacelor tehnice moderne de învățămînt. Încurajăm totodată preocupările de cercetare și de creație didactică ale profesorilor. Iată, am chiar aici, pe masă, o foarte valoroasă și interesantă lucrare „Terenul experimental școlar — îndrumător pentru profesorii de biologie și agricultură” elaborată de unul dintre colaboratorii apropiați ai școlilor din județul nostru dr. ing. Gîaru M. Constantin.

Red.: Care este, după opinia dumneavoastră, elementul esențial în procesul de modernizare a învățămîntului?

Constantin Gheorghe: Dascălul. De dăruirea și pasiunea solicitată în generoasa profesie de educator, de calitatea lui de pedagog și, înainte de orice, de om politic, depinde realizarea mărețelor obiective ale învățămîntului. Dar educatorii nu pot fi considerați izolați. Ei alcătuiesc, în fiecare școală, adevărate nucleee educative care acționează unitar, sub conducerea unui director. De aceea mi se pare că valoarea și randamentul activității fiecărui colectiv didactic sînt condiționate și de capacitatea de conducător a directorului. Toate acestea, activitatea colectivului didactic, activitatea directorului, succesele sale, succesele învățătorilor și profesorilor se află însă, în funcție de munca organizației de bază de partid. Organizația de partid, înima comunistă a școlii, este și trebuie să fie factorul care generează toate progresele sale.

Red.: Vă mulțumesc.

OCTAVIAN BUZESCU

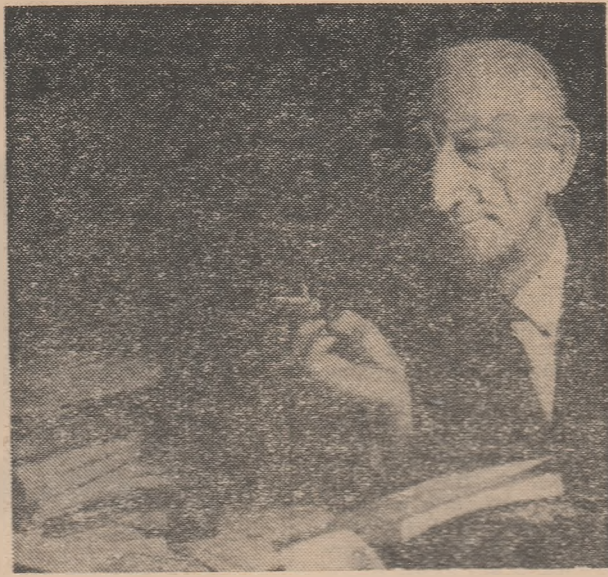
Un dascăl de neuitat:

NICOLAE SIMACHE

Fără îndoială Nicolae Simache a fost un profesor model, a cărui scrupulozitate științifică, a cărui memorie prodigioasă, a cărui putere de recreare a trecutului depășea cu mult cadrul lecției. Ne uimea mai întâi de toate prin fastuoasa desfășurare de date și nume de o bogăție și precizie neobișnuită. Dar Nicolae Simache nu a comunicat, în timpul unei vieți pentru care profesorul a fost nu numai o meserie, nu numai o vocație, ci unica rațiune a existenței, pur și simplu date și informații despre trecut. El ne-a format sentimentul istoriei, ne-a făcut să înțelegem trecutul acestei țări nu ca o înșiruire seacă de nume, date și întâmplări, ci ca o realitate sufletească vie în fața căreia am vibrat și vom vibra tot timpul. O istorie trăită, nu numai învățată pe de rost, o istorie care ne-a făcut de timpuriu să simțim mândria de a fi români, de a ne fi născut pe acest pământ, de a avea un trecut de care să vorbim cu smerenie — aceasta e istoria pe care a predat-o zeci și zeci de ani profesorul meu din Ploiești, Nicolae Simache. Dacă numai atât i-am datorat acestui neuitat dascăl ale cărui lecții exemplare au sădit floarea nepieritoare a patriotismului în inimile a generații de elevi care au învățat de la el a iubi și a respecta tradițiile țării și ar fi mult.

Dar Nicolae Simache nu a fost numai Profesorul. Omul care fusese hărăzit unei cariere universitare, discipol iubitor al lui Nicolae Iorga, și-a dăruit o viață, a jertfit bucuriile unei existențe comode și ale unei cariere științifice pentru orașul și județul său natal. Pufine sînt în timpurile noastre asemenea exemple de dăruire necondiționată, de apostolat, de dezinteres — mergînd pînă la uitarea de sine — pentru propria persoană.

Entuziasmul și dăruirea lui erau contagioase. A sacrificat o carieră științifică pentru ca patruzeci și mai bine de ani să desfășoare fără odihnă această activitate dezinteresată în slujba orașului, a județului său. A colindat orașe, sate, a mers prin vechi așezări, a cutreierat în lung și în lat Prahova, a descoperit în mănăstiri, biserici, vechi conace sau simple locuințe fărânești urmele trainice ale unei civilizații străvechi, ale unei culturi materiale și spirituale

care s-a îmbogățit neîntrerupt. Nicolae Simache a scos la iveală, fie prin ceea ce a scris el despre trecutul județului Prahova, și mai ales prin ceea ce a scris și a sistematizat pentru muzeele din această parte a țării, o adevărată comoară de documente și obiecte indispensabile oricărei cercetări privind istoria civilizației, artei, culturii românești. Le-a adunat pe ploaie și zlocotă dormind în primăriei neîncălzite; luptînd uneori cu obstuzitatea unor foruri administrative, a depus eforturi pentru a fi achiziționate și apoi le-a pus la dispoziție celor mulți, în muzeele care prin muncă și entuziasmul lui s-au deschis în anii noștri pe Valea Prahovei, a Teleajenului și în alte localități ce au aparținut fostei regiuni Ploiești. De aceea spun că moartea lui ne-a răscolțit nu numai amintiri, ci ne-a făcut să medităm asupra sensului existenței omenești. Că de mult a realizat Nicolae Simache într-o viață, ce exemplu de dăruire, de abnegație în slujba culturii a dovedit el, ce mult și-a iubit partea de țară unde a văzut lumina zilei!

VALERIU RIPEANU

La Oltenița:

O DUMINICĂ A ȘCOLII

Se poate spune, fără exagerare, că duminica trecută a fost pentru Oltenița o duminică a școlii, a învățămîntului. Cele două mari acțiuni organizate de Inspectoratul școlar județean Ilfov, împreună cu Comitetul orașenesc de partid, care a prilejuit întâlnirea a câteva sute de învățători și a altor sute de părinți ai elevilor din cele două licee, au avut drept temă școala, începînd de la probleme privind modernizarea predării, pînă la aspecte ale colaborării cu familia.

Faptul că la aceste manifestări a fost prezent, venind cu sublinieri importante, primul secretar al Comitetului orașenesc, tovarășul Nicolae Iasin, le-a conferit și mai mare însemnătate. Participarea organelor locale de partid a dovedit încă o dată grija consecventă și atentă de care se bucură școala din partea partidului, a întregii societăți.

Pentru cei câteva sute de

învățători din județ a fost organizată o deosebit de interesantă lecție metodică privind organizarea învățămîntului matematic la clasele I-IV. Expunerea susținută de lectorul universitar Nicolae Opreșcu a beneficiat nu numai de un înalt nivel științific, ci și de un bogat material documentar explicativ. Vorbînd despre importanța însușirii corecte a matematicii pentru primele clase, ale școlii de cultură generală, vorbitorul a subliniat necesitatea modernizării predării matematice și la aceste clase, prin activizarea copilului în procesul de învățare și găsirea unor modalități de stimulare a gândirii creatoare.

În încheiere, învățătorii prezenți au ascultat pe conf. univ. Dumitru Almaș care le-a vorbit cu însuflețirea și patosul caracteristic despre prestigiul învățătorului, despre menirea pe care o are în viața comunelor și satelor noastre.

Cea de a doua manifestare s-a desfășurat în sala de festivități a clubului șantierului naval Oltenița. Aproape 500 de părinți din oraș și din comunele județului au ascultat câteva expuneri interesante pe marginea unor probleme legate de creșterea și educarea copiilor lor. Conf. univ. Dumitru Almaș le-a vorbit despre funcția socială a familiei, procurorul Ion Mucenica despre obligația cunoașterii și respectării legilor societății, profesorul Aurelian Stoicescu despre necesitatea tratării elevilor în funcție de dezvoltarea lor anatomo-fiziologică, iar profesoara Adriana Matei despre rolul muncii ca factor hotărîtor în definirea personalității umane.

După prezentarea expunerilor amintite, părinții s-au întâlnit cu diriginții copiilor lor și au discutat aspecte concrete ale învățării și disciplinei acestora.

Subliniem încă o dată că astfel de manifestări care reunesc la nivel județean fie cadre didactice, fie părinți, sînt, atunci cînd abordează aspecte interesante, care preocupă școala, utile, eficiente.

M. ROBEA

CA UN TULBURĂTOR ARC DE TRIUMF

(Urmare din pag. a 3-a)

mulți cei ce și-au ridicat glasul și au apărut cărțile de furia rugurilor inchiștoriale au fost, în primele rînduri, și uteciștii. Prin aceasta ei au formulat și lansat către generația de astăzi încă o tradiție, aceea a deschiderii către cultură, a apărării culturii fiindcă în lumina rugurilor inchiștoriale, ei au văzut cu luciditate întunericul care amenința, ignoranța și obscuritatea care nu puteau naște altceva decît monștri. Iluminarea prin luptă, iluminarea prin cultură — iată un univers care avea să capete mai tîrziu noi și noi contururi.

În zilele insurecției armate naționale din august 1944 au luptat și au căzut pentru victorie și mulți tineri — cine a mai stat de fapt să-i numere, cine i-ar fi putut număra? Istoria doar, în tulburătorul ei arc de triumf. După cum tot ea i-a însoțit și mai departe, în eliberarea definitivă a pămîntului țării, în zdrobirea, pînă la capăt, a mașinii de război hitleriste. Cînd s-au întors, cîți s-au întors, au trecut pe sub acest arc de triumf. Se configura ideea de pace și generațiile a-

clamau nevoia de pace. Urma uriașul efort de refacere și reconstrucție a țării pentru a așeza, pe temelul vindecătorilor răni provocate de război, pacea și relieful unei noi și duble construcții, aceea materială și spirituală. O generație întreagă atunci realiza una din cele mai spectaculoase explozii de entuziasm și dăruire, trecerea rapidă de la reconstrucție la construcție. Acesta era de fapt și imperativul istoric, mai mult decît simbolic. Aceasta era de fapt și semnificația, în întregimea ei legendară, eroică. S-au cristalizat atunci cele dintii tradiții ale muncii și vieții tineretului în anii socialismului, tradiții care s-au adăugat celorlalte, premergătoare, ele însele căpătînd sensuri și dimensiuni noi, accente și valori noi, modelatoare. Astfel, de la cele dintii șantiere ale muncii patriotice, de la răsunătorul Bumbăști-Livezeni și pînă azi, la somptuoasele magistrale și platforme industriale; de la acel prim și eroic „hei rup” și pînă la pupîrul de comandă și conducere a celor mai complicate instalații, de la prima și, uneori, indescifrata lectură a cărții și pînă la pasiunea și luciditatea laborioasă, a cunoașterii științifice, pînă la innobilarea prin

muncă și deopotrivă prin cultură, este un drum, într-adevăr, epocal, revoluționar în sensul cel mai adevărat. L-au parcurs, cu vădite eforturi și satisfacții, toate generațiile. Dar cel mai mult, de cel mai mare beneficiu s-a bucurat, totuși, tînăra generație. Două capete de pod par a fi fost acum reperate și semnificative impunitățile sale. Între două capete de pod se inserau năzuințele și datoritiile sale, între două vorbe de fapt — aceea de a munci și învăța. Unindu-le și, adeseori, printr-o simultaneitate de fapt, s-a cristalizat cerința și, în același timp, tradiția-manifest de cea mai pregnantă actualitate: știința de a munci. Este examenul la care generația tînără s-a înscris pe un larg front constructiv. Insuși programul ideologic al partidului cheamă și însuflețește în acest sens. Îndreptătinnd experiența novatoare a armonizării conștiinței sociale cu existența socială, proces amplu, dinamic și complex în care o importanță covârșitoare o are însăși prezența și devenirea exemplară a tineretului generației. Fiind marea promisiune a viitorului, tinerii sînt, în același timp și, marea, pasionanta lui încercare.

Educația sanitară

Școala modernă, amplificîndu-se ca durată și diversificîndu-se ca conținut, tinde să-și îngusteze mereu domeniile de specialitate. Este o cerință impusă de explozia informațională și de nivelul de cunoștințe cerut de tehnica modernă. Oricît i-ar fi însă de numeroase ramificațiile, rămîne pentru tot sistemul de învățămînt un trunchi comun, care se numește cultura generală. Din complexul căruia educația sanitară nu poate lipsi. Sînt cîteva elemente definitorii care contribuie în epoca noastră la reconsiderarea conceptului de sănătate și de randament. Omul complet sănătos, scutit de neplăcerile oricărei maladii, gîndește și lucrează cu randament mult superior celui tracasat și torturat de boală. În plus, epoca prezintă obliga la măsuri preventive, pe care înaintașii noștri nici măcar nu le luau în seamă. Este nevoie de noi discipline orientative. Igiena muncii colective, igiena muncii industriale, igiena muncii pe șantier, igiena muncii intelectuale, igiena mediului urban etc. Școala, dacă n-a reușit s-o facă, trebuie să obișnuiască pe copil să folosească apa și săpunul, periuța și pasta de dinți, peria de haine. Tineretul trebuie să știe să folosească aerul și soarele. În condițiile de azi, ale excesului industrializării, aerul curat a devenit un privilegiu. În Japonia există automate instalate pe stradă, (asemeni automatelor pentru dulciuri) care, în urma introducerii unei monede, îți oferă prilejul să respiri un minut de aer condiționat. Elevii trebuie să aibă în reflex necesitatea aerisirii clasei, a camerei de culcare sau a camerei de lucru. Aspectul îngrijit exprimă gradul de civilizație al individului, după cum curățenia orașelor demonstrează gradul de civilizație al unei națiuni. Aceste elemente adevărate trebuie însușite și aplicate cu perseverență. Sînt statistici mondiale care clasifică națiunile ca grad de civilizație după consumul de săpun și apă pe cap de locuitor. Curățenia corporală și vestimentară, îngrijirea părului și a mâinilor nu este pentru nimeni un lux, ci o necesitate. Lăsînd la o parte aspectul neplăcut pe care ț-l poate lăsa cineva neglijent, indiferent de alte calități necontestabile. Mijlocul de contractare sau de transmitere a unor boli este legat de păstrarea curățeniei.

Educația sanitară nu se poate opri însă numai la păstrarea curățeniei. Aceasta este doar un prim capitol. Copiii trebuie să cunoască anumite boli, să știe cum se manifestă, cum se transmite, cum se tratează și mai ales cum se previn. Sănătatea trebuie păzită cînd o ai, nu cînd ai pierdut-o.

N-ar fi lipsit de interes să se trateze în școală și problemele unei alimentații raționale și științifice a individului. Mulți cetățeni cred și azi că fericirea constă în a mîncea din abundență, a bea alcool și a fuma cît mai mult. Asemenea concepții sînt erori care se plătesc de multe ori chiar cu viața.

În păstrarea sănătății unui individ, problema alimentației raționale și la timp are un rol determinant. Unde și cum să fie învățate aceste noțiuni, dacă nu în școală?

Rămîne un mare capitol deschis, pe care învățămîntul românesc îl acoperă insuficient sau de loc, educația pentru viață a tineretului. Au fost o serie de încercări, fără a se ajunge însă la o soluție unitară.

Este de dorit ca și aici să se întreprindă măsuri mai eficiente. Răspunsul la marile întrebări ale vieții nu se poate da de către fiecare în parte. Ignoranța în acest domeniu e generatoare unor tragedii, care s-ar putea ușor elimina. În Maroc au fost introduse începînd cu acest an, în învățămîntul liceal, o serie de capitole ca „Fecunditate și gestație”, „Aspecte ale eredității umane”, „Cuplu și maternitate”, „Sterilitatea”, „Probleme sociologice și istorice ale căsătoriei și ale sexualității”, „Boli” etc. Sînt țări care au o bogată tradiție în acest domeniu (Anglia, Franța etc.).

Țara noastră are nevoie de un tineret sănătos, de un tineret cultivat, bine pregătit în profesia aleasă, capabil de integrare în efortul general de construcție. Dintre bunurile cu care ne înzestreaază natura, sănătatea este, poate, cel mai important. Să ne însușim tai-nele menținerii ei.

MARIN RĂDOI

„Pedagogia românească interbelică“

Lucrarea este o cercetare sistematică, bazată pe o documentare aproape exhaustivă. Autoarea și-a conceput studiul monografic sub dublu aspect: cel al teoriei despre educație (adică prezentarea curentelor de idei din epocă) și în al doilea rând, finalizarea acestora în crearea unui sistem național de educație. Lucrul este cât se poate de firesc, și o motivare specială a acestor aspecte binare ale cercetării nu este de trebuință deoarece în pedagogie ideile dobândesc valoare în măsura în care pot fi aplicate la realitatea școlară.

Ar fi de subliniat că pedagogia românească dintre cele două războaie mondiale a înregistrat succese teoretice evidente, la fel ca scrisul beletristic, concurând în rezultate evidente multe dintre țările cu tradiție culturală consolidată. Iarși nu-i mai puțin adevărat că multe dintre ideile arsenalului teoretic au fost împrumutate din orientările pedagogice mondiale, îndeosebi din cea apuseană. Unele dintre aceste direcții educative, s-au alitit organic pe realitatea autohtonă, altele, în schimb, au fost simple construcții metafizice, neaducând un real aport la încheierea unui sistem național unitar de educație.

Lucrarea reflectă fidel și o încrâcnată luptă de idei și opinii între atitudinea conservatoare, de esență herbertiană a pedagogiei, și tendințele inovatoare, în acord cu exigențele veacului nostru. Pedagogia de catedră, apriorică, mentalitatea de „cabinet“ sînt mereu repudiate de cercetătoare, ca ceva depășit în condițiile unui început de înnoire și de modernizare. De altfel, acesta este firul călăuzitor al lucrării: tendința de a înfrunsa noile cuceriri ale științei educației, posibilitățile variate de manifestare și încastrarea lor organică într-un sistem de referințe bine stabilit.

VI. Ghidonescu devine astfel capul de serie dintre pedagogii noștri care nutresc interes pentru virtu-

țile științei experimentale, căreia îi dedică pertinente studii și nu pregetă să-i susțină o eficiență propagandă.

Cu toate caracterizările avizate, lapidare și argumentate cu texte, nu am putut pricepe tratamentul vitreg de care se bucură C. Narly și, în general, întreaga activitate a acestuia. Imaginea ce ne-o oferă autoarea despre acest distins pedagog și cărturar este alcătuită din prea multe umbre, luminile nu sînt captate, scăderile ascund realizările, deși C. Narly este printre cei dinții care se ocupă sistematic de problema idealului educativ, ca și de „comunitatea pedagogică“, prin acest ultim aspect lărgind considerabil cîmpul de cercetare în serviciul procesului instructiv-educativ. Sînt foarte multe idei din stufărișul cărților lui C. Narly care ar putea fructifica unele aspecte ale pedagogiei actuale: idealul și mijloacele educației, personalitatea elevului în curs de afirmare, finalizarea actului educativ, critica unor sisteme de învățămînt, relațiile stabilite în comunitatea pedagogică.

G. G. Antonescu, principalul fruntaș și doctrinar al pedagogiei românești din epocă, este foarte temeinic studiat. „Un clasicizant care se modernizează“, este o caracterizare excelentă pentru activitatea prodigioasă a profesorului de la București. Înfrunzirea școlii formative și atenția acordată educației morale sînt doar două dintre ideile cardinale ale acestui harnic pedagog, receptiv la inovații, îndeosebi la cele izvorite din practica zilnică, în același timp admonestind abuzurile și lipsa de competență, respingînd improvizarea. Moștenirea pedagogică a profesorului de la Universitatea din București este analizată în activitatea nenumăraților săi discipoli: I. C. Petrescu, I. L. Gabrea, D. Theodosiu, Radu Petre și alții, fiecare dintre ei diferențiat ca structură în funcție de pregătirea filozofică, activ sau opozant, față de modernizare.

Simpatia manifestă a întregii cărți merge spre personalitatea lui Ștefan Bîrsănescu, profesor ce „operează de la început cu un sistem propriu de idei, încadrat în pedagogia culturii“ (pag. 79). Analiza conceptelor educației, a viziunii și a finalității, a tehnologiei didactice, sînt pe larg luate în considerație, originalitatea sistemului fiind mereu accentuată, făcînd loc, pe nesimțite, pedagogiei sociale din concepția lui Stanciu Stoian. Grupul de la Cluj este încadrat în ceea ce se numește generic „psihologia educației“, principalul reprezentant fiind D. Todoran.

A doua parte a cărții este consacrată „creării unui sistem național de educație“. Un loc însemnat este acordat proiectelor și reformelor școlare. Se reține peste tot, ca un element pozitiv, tendința de a lega învățămîntul de practică (Sistemul de educație tradițional este criticat tocmai de pe această poziție.) Simpatiile autoarei merg înspre pedagogia socială, deceniul experimental al lui Dimitrie Gusti și concepția „cultural-educatională“ a lui Ștefan Bîrsănescu.

Lăsînd la o parte unele interpretări prea personale, de colorit subiectiv, cartea Ermonei Zaharian oferă o instructivă lectură, în sensul unei mai temeinice legături între cuceririle tradiției consolidate și inovațiile mereu mai cuprinzătoare ale actualității.

NAE ANTONESCU

Agenda

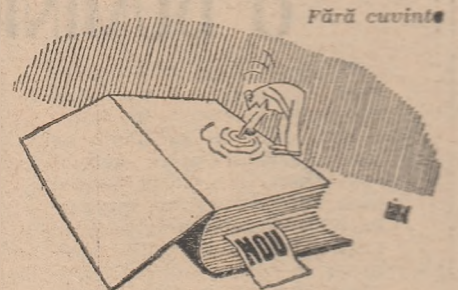
● Editurile de promb

pentru acest început de marș către apariții de larg interes. ● Editura politică: Constantin Petculescu: „Crearea Uniunii Tineretului Comunist“ (anul 1900 — 1922); Lucien Goldmann: „Sociologia literaturii“ ● Editura Academiei: „Teoria reglării sistemelor sociale“: Al. Beldie: „Plantele din Munții Bucegi, Determinator“ ● Editura Minerva: Dulfia Zamfirescu: „Opere“ — vol. IV ● Editura Eminescu: Matei Călinescu: „Conceptul modern de poezie“; C. Stănescu: „Poezii și critici“ ● Editura Univers: Benedetto Croce: „Poezia“; „Proza narativă latină“ (antologie) ● Editura Albatros: D. Popovici: „Poezia lui Mihai Eminescu“; D. Micu: „Tudor Arghezi“

● Un caz unic în istoria învățămîntului românesc ni l-a semnalat zilele acestea televiziunea: veteranul Gîrbea își continuă imperturbabil dulcea sa viață în cel de-al 27-lea an consecutiv de studenție. Din 1944 — da, ați citit bine: 1944! — și pînă acum el a ajuns în anul IV. Mai are puțin, puțin și iese...direct la pensie. Cîte semnături ororabile — mai mult sau mai puțin ministeriale — s-au așternut peste reexaminările, reinmatriculările, părăsirea matriculărilor și transferările tomatucului medicinist?

● Dintre toate expozițiile

deschise zilele acestea — multe, și de o mare varietate — citeva ne-au reținut atenția. ● Un vernisaj puțin obișnuit: duminică, la Școala generală nr. 136 din marele cartier bucureștean Tîtlen, Muzeul „Simu“ a deschis o expoziție de pictură contemporană românească. Da, întâi o inițiativă mai mult decît laudabilă ● În sala coloanelor de la Palatul Cultural din Ploiești, o expoziție cu mare succes la cel mai tînăr public — „Desenele copiilor“ — titlu sub care au fost reunite lucrările pionierilor din orașele Ploiești, Mîzî și comuna Boldești ● La Sighisora, în sala „Mihai Eminescu“ — după cum scrie presa locală — o revelație: eleva Monica Giurgiu care expune pictură în ulei și grafică.

Fără cuvinte

Noi cărți în standurile librăriilor

CONSTANTIN CUZA :

„Prințul de aur“

Cartea profesorului Cuza are toate virtuțile operelor datorate istoricilor literari. Marea grijă pentru formă este uneori disimulată; informația e vastă, asimilată organic pentru a fi redată captivant, dar în concordanță cu adevărul inovator. Și, mai presus de orice, o mare dragoste se degajă din fiecare pagină: dragostea față de patrie, față de istorie, dragostea pentru oameni și dragostea dintre oameni. A pune la baza unui roman istoric acest sentiment este un gest pe care numai un pedagog pătruns de noblețea misiunii sale sociale îl poate face.

Acțiunea se desfășoară pe mai multe planuri, fapt care conferă lucrării, în ciuda informației și a realismului ei, un suflu de fantastic, de vis. Deși acest vis e organizat, e structural, îi lipsește calitatea esențială a visului: spontaneitatea, desfășurarea necontrolată. Cele două planuri principale ale desfășurării romanului: prezentul și vremea lui Constantin Brîncoveanu alternează armonios conferind un plus de atractivitate cărții. Cei doi cercetători ai istoriei, Constantin Sion și Simona, sînt purtătorii de cuvînt ai autorului, iar domnișorul Brîncoveanu reprezintă o ideologie la care Constantin Cuza aderă și își proclamă adeziunea.

Sînt diferite modul în care un autor la atitudine față de contemporaneitate, inspirîndu-se din istorie. În primul rînd, poziția lui Eminescu, din Scrisoarea III, de evocare a trecutului glorios pentru stimularea patriotismului contemporanilor. Atitudinea apare nejustificată, și la o serie de scriitori ai zilelor noastre, în special la anumiți dramaturgi. Apoi poziția lui Eugen Barbu, în *Prințepile*, care evocă dezastrul din trecut în comparație cu realități ale zilelor noastre. Și, în sfîrșit, ni se oferă o a treia atitudine față de istorie — sublinierea permanențelor conștiinței românești;

patriotism, sensibilitate sufletească, eroism, înțelepciune, virtuți spirituale rar întîlnite la alte națiuni. Doar Paul Anghel și, mai puțin abil, Alexandru Popescu au mai surprins aceste permanențe, a căror revelare constituie împlinirea unei alee meniri pedagogice, avînd ca ecou, bunăoară, introducerea scriitorilor de acest tip în manualele școlare, pentru spiritul cărturăresc, major, al creațiilor lor artistice.

Lectura romanului duce cu gîndul și la o posibilă împlinire cinematografică: ar fi o împlinire în plus, înțelepciunea prezentă în fiecare pagină, „excesul“ de bun simț, îndestulînd într-un total nevoile minții și ale sufletului.

MIHAI NEAGU BASARAB

MARIN BUCUR :

„Blaga — dor și eternitate“

Pornind de la ideea-structură a dorului în poezia, teatrul, memorialistica și filozofia lui Lucian Blaga, Marin Bucur face din „dorul“ blagian „un punct de susținere a sa în univers“ (pag. 207) prin, am adăuga noi, specificul spiritualității românești.

Lăsînd de o parte substratul idealist-irracionalist al manifestărilor de cultură, în optica lui Blaga, ca „hrănire“ inconștientă, autorul încearcă și reușește „revelarea“ unui specific spiritual românesc prin una din permanențele noastre sufletești — dorul, ridicat în cugetarea blagiană la rangul de concept și teoretizat ca atare.

La Blaga, „dorul“, alături de „jale“ și „urît“, este prilej de înclinare spre nuanță și discreție, aceste stări fiind substanța lirică cea mai bogată și des cîntată a poeziei noastre populare. „Dorul“, în context blagian, este „aspirație trans-orizontală“, este „ipostază românească a existenței umane“. Fiind scurgere spre „ceva“, „dorul“ rămîne, totuși, neintenționat, pentru că împlinirea lui nu-l realizează, ci-l permanentizează.

Ca element afectiv cu specificitate

românească în spiritualitatea largă a poporului nostru, „dorul“ își înscrie cert, neostentativ, universalitatea.

Iată, așadar, în alți termeni, raportul între național și universal, explicat prin „dor“, care încununează spiritualitatea românească cu drept la eternitate în cultura universală, așa cum și-a dobîndit-o deja prin Alecsandri, Russo, Eminescu, Hasdeu, Delavrancea ori Sadoveanu, Densusianu, Pillat. „Lucian Blaga — precizează Marin Bucur — se circumscrie acestei unități spirituale în tradiția literelor românești“.

Morfologia cărții este astfel întocmită, încît textele de referință din Blaga pun în evidentă specificitatea „dorului“, ca stare. Se citează poezii din ciclurile poeziei, din culegerile de poezii populare, un fragment din „Mășterul Manole“; în consensul „dorului“, ca element al specificității spirituale românești, sînt înserate și eseurile „Spațiul moritic“, „Despre dor“, precum și fragmente din „Hronicul și cîntecul virtuelor“ și din Discursul de recepție la Academie — „Elogiul satului românesc“.

Urmărind „dorul“ la Blaga pe diverse praguri de manifestare și cu diverse valențe pe care le implică imposibilitatea definirii și traducerii lui, poate că Marin Bucur nu s-a aplecat destul de riguros asupra tuturor textelor selectate.

Încheiem prezentarea acestei cărți cu îndemnul lui Blaga însuși de „a iubi și admira cultura populară“, pentru că adevărata cultură trebuie să fie conecscută din creația poporului, creație ce se cuvine a o „sublima“ și „monumentaliza“.

OCTAVIAN ANA

MIRCEA HANDOCA :

„Excursia literară“

De bună seamă pe profesorul Mircea Handoca îl pasionează de mult

ani excursia cu caracter literar de vreme ce, încă în urmă cu aproape zece ani, publica articole pe această temă în presa de specialitate. Cu o neobosită tenacitate, de-a lungul anilor, autorul a străbătut drumurile țării pe acolo pe unde au trăit și au creat marii noștri oameni de literă. Nu singur, ci în tovarășia elevilor săi, purtînd în rucsac opere memoritoare...

Cartea pe care ne-o prezintă acum, este, de fapt, un fel de *crinidă didactică* într-un bogat material adunat în jurnalul de călătorie. Mircea Handoca ne propune o metodologie anume în organizarea și desfășurarea excursiei școlare cu caracter literar, iar experiența personală este folosită ca argument principal. Capitole speciale se opresc asupra excursiei consacrate unei singure teme (literatura română veche; Muzeul memorial de la Golești; creația folclorică), excursiei consacrate unui scriitor (M. Sadoveanu; G. Bacovia; I. Minulescu), vizitării Muzeelor memoriale și drumețiilor prin București. Partea cea mai consistentă a volumului o reprezintă comentarea unei simple excursii pe un itinerar ce face înconjurul țării.

O anumită stîngăcie a narării; fraza săracă, se compensează cu o mare densitate de date și o judicioasă selecție de texte. Citatele — versuri, pagini de proză, reportaje, memorialistică, fragmente de corespondență — abundă de la un capăt la altul al cărții, oferind în acest fel un bogat material ilustrativ deosebit de util profesorilor de literatură care doresc să organizeze excursii.

Lucrarea profesorului Handoca, în întregul său, vrea să demonstreze că „excursia constituie un important mijloc de îmbogățire și consolidare a cunoștințelor dobîndite prin lecții de largă a orizontului cultural-științific al elevilor, de cultivare a sentimentelor patriotice“. Și reușește.

AVRAM SPINĂU

DIN ACTIVITATEA ORGANIZAȚIILOR SINDICALE

DIN ȘCOLI

PIATRA NEAMȚ

O vie activitate desfășoară Comitetul sindicatului din Piatra Neamț în vederea traducerii în viață a sarcinilor privitoare la îmbunătățirea activității politico-ideologice, de educare marxist-leninistă, adoptate de Plenara C.C. al P.C.R. din 3-5 noiembrie 1971, și a hotărârilor Congresului U.G.S.R. din martie 1971. În acest sens, birourile grupelor sindicale au fost instruite diferențiat după profilul unităților în care își desfășoară activitatea, în vederea mobilizării membrilor de sindicat pentru realizarea sarcinilor de plan ce revin unității respective.

O atenție deosebită a fost acordată pregătirii politico-ideologice a cadrelor didactice. Sub îndrumarea Comitetului municipal de partid s-au luat măsuri pentru participarea tuturor cadrelor didactice la formele de învățământ organizate pe specialități pentru educatoare, învățători, profesori de istorie, profesori de științe sociale, în vederea ridicării nivelului politic și ideologic. Pentru personalul tehnico-administrativ s-au organizat 14 cursuri pe municipiu, pe grupe de unități, conduse și îndrumate direct de comitetul sindicatului. Lunar se organizează în fiecare școală dezbateri, informări curente din viața politică internă și internațională în vederea cunoașterii principalelor probleme ale politicii partidului și statului nostru.

În unitățile școlare se realizează panouri destinate popularizării unor aspecte ale mișcării democratice și revoluționare din țara noastră, activității partidului nostru, activității organizațiilor de sindicat, U.T.C., și de pionieri, panouri care ilustrează stadiul și perspectivele de dezvoltare ale învățământului și culturii. Un loc important îl ocupă popularizarea sub diferite forme (fișe bibliografice, comentarii) a cărții politico-ideologice, precum și a articolelor cu conținut filozofic, sociologic și științific. În acest scop, se vor organiza în cadrul bibliotecilor

școlare expoziții de carte social-politică și beletristică.

Pentru sprijinirea cadrelor didactice inscripse la definitiv și la gradul I și II, Casa corpului didactic a organizat cu sprijinul Cabinetului județean de partid cursuri de pregătire la limba română, matematică și socialism științific. Tot în cadrul Casei corpului didactic s-au organizat cursuri de limbi străine.

Cu sprijinul inspectoratului școlar, comitetul sindicatului a organizat anul acesta faza interșcolară a simpozionului cu tema: „Educația pentru muncă productivă”, prezentându-se peste 30 de comunicări.

Împreună cu Comitetul de Cultură și Educație Socialistă s-au organizat brigăzi științifice formate din cadre didactice de diferite specialități, care se deplasează în localitățile județului în scopul difuzării noutăților științifice, al combaterii concepțiilor mistice, al răspîndirii în rândul maselor a tezelor partidului nostru.

Nu este neglijată nici activitatea artistică. Corul sindicatului învățământ alcătuit dintr-o sută de membri, a obținut maximum de puncte la concursul „Cintare patriei”, iar la cel de-al X-lea concurs al formațiilor artistice, organizat în cinstea celei de-a 50 aniversări a partidului, a obținut premiul I pe țară și titlul de laureat. În prezent se fac pregătiri intense pentru sărbătorirea a 70 de ani de la înființarea formației noastre corale. Cu această ocazie se va organiza un simpozion cu tema: „Rolul educativ al muzicii corale românești”, la care vor prezenta expuneri personalități marcante ale muzicii românești.

N. BONTAȘ

BACĂU

Paralelismul în activitatea școlilor, a organizațiilor de sindicat generează nu o dată supraincercarea cadrelor didactice. În vederea evitării suprapunerii de acțiuni, a paralelismului, activul sindical din

școlile municipiului Bacău s-a preocupat permanent de echilibrarea bugetului de timp liber al cadrelor didactice prin organizarea mai judicioasă a acțiunilor. La începutul fiecărui an școlar, birourile grupelor sindicale din școlile orașului nostru în colaborare cu conducerea școlilor și organizațiile de tineret, sub îndrumarea organizațiilor de partid elaborează un plan comun de acțiuni, după ce în prealabil au sondat prin chestionare și discuții colective sau individuale opinia cadrelor didactice privind preocupările și inclinațiile lor, în vederea realizării unei repartizări echilibrate a activităților cadrelor didactice.

Considerăm că, una din condițiile reușitei organizării a unor acțiuni concrete, specifice muncii noastre sindicale este interesul cu care birourile grupelor se orientează spre problemele majore ale învățământului, descoperind din viața școlilor cele mai esențiale aspecte, dovadă receptivitate pentru transpunerea în fapt a tot ce este nou și valoros.

Dintre acțiunile organizate în acest an în școli menționăm câteva mese rotunde cu teme din viața grupelor sindicale respective: „Cauzele insucceselor la învățătură”, „Relația profesor-elev”, „Relația profesor-familie”, „Creativitate și conformism în munca de la catedră” etc. Unele studii impuse de birourile grupelor sindicale pe teme ca: „Integrarea profesională și socială a tinerelor cadre didactice”, „Satisfacția în muncă”, „Bugetul de timp al cadrelor didactice”, „Respectarea legislației muncii” etc. au condus la luarea unor măsuri pentru evitarea lipsurilor semnalate. Dacă la acestea adăugăm pregătirea pentru simpozionul cu tema: „Educația elevilor pentru munca productivă”, întâlnire cu activiști de partid, de stat și sindicat, cu cadre de diverse specialități (juriști, psihologi, oameni de cultură și artă), legătura permanentă cu organizațiile sindicale din întreprinderile în care lucrează părinții elevilor, schițăm pe scurt cadrul muncii organizațiilor sindicale din școlile municipiului nostru, în vederea asigurării unui învățământ de calitate și a evitării suprapunerii sau repetării unor acțiuni.

Pornind de la răspunderile complexe ce ne revin în dubla noastră calitate de activiști pe tărîmul învățământului și de reprezentanți aleși în birourile grupelor sindicale, activul nostru sindical este preocupat permanent de rezolvarea unor sarcini și obiective de stringentă actualitate în vederea perfecționării muncii de instrucție și educație din școli.

AURELIA NĂCUȚĂ

Formații artistice ale cadrelor didactice

IAȘI

Corul de cameră al Sindicatului învățământ din Iași, înființat în anul 1970, se înscrie printre primele formații de acest gen din țară. Această formație tină, alcătuită din profesori de muzică, învățători, educatoare și alte cadre didactice talentate, conduse de maestrul Ion Pavalache și de dirijorul Anton Bișoc, s-a impus cu ocazia primei faze a concursului „Patrium Carmen”, la care a obținut punctajul maxim. La cel de-al X-lea Concurs muzical-coregrafic „Omăgiu Partidului”, corul de cameră a obținut premiul I și titlul de laureat.

Repertoriul formației ieșene include piese muzicale clasice și preclasice, străine și naționale, piese cu caracter patriotic.

Pe lângă activitatea de pregătire pentru concursurile oficiale, corul de cameră desfășoară o bogată activitate concertistică mult apreciată de public și specialiști, atât pe scenele Iașului, cât și ale altor orașe.

V. Panțiru

OLTENIȚA

Înființat cu numai trei ani în urmă, din inițiativa Comitetului sindicatului învățământ și a unui grup de dascăli entuziaști, condus de compozitorul George Deriețeanu, corul Sindicatului învățământ din Oltenița a reușit, în scurt timp, să se impună în cadrul concursurilor organizate la nivel național, ca o formație corală valoroasă. Astfel la cel de-al IX-lea Concurs republican al formațiilor de artiști amatori, corul, dirijat de compozitorul George Deriețeanu, a obținut premiul III, iar la Concursul al X-lea al formațiilor artistice închinat semicentenarului P.C.R., sub conducerea inimosului dirijor Nicolae Ciobanu, a primit mențiune.

Corul Sindicatului învățământ s-a înscris pregnant în viața cultural-artistică a județului Ilfov, prezentînd apreciate concerte în București, în Giurgiu, în Oltenița și în comunele județului.

În prezent, corul are inscripse în repertoriul său peste 30 de lucrări din creația corală a compozitorilor noștri înaintași și contemporani și din muzica preclasică și clasică.

Const. Popescu

Sancțiuni „discutabile” și un trist episod

Nicăieri nu se cere, poate, mai mare precizie și mai mult simț de răspundere decît în formularea sancțiunilor. Aici echivocurile trebuie eliminate cu desăvîrșire, aici se impune ca fiecare cuvînt să aibă sensul lui propriu, nelăsînd locul unor interpretări eronate, care ar da posibilitatea celui sancționat să se erijeze în postura unui nedreptățit.

Din dispoziția nr. 291/1971 emisă de Inspectoratul școlar al județului Gorj aflăm că (cităm): „Avînd în vedere referatul tov. inspector școlar Grigore Bardan din care rezultă unele abateri ale prof. Niculescu Ion de la Școala generală Cornești, care are abateri de la etica socialistă și ale tov. învățătoare Niculescu Gheorghita de la Școala generală Tălpășești care la indemnul soțului s-a răzbunat pe eleva Buzuloiu Rodica și-a lăsat-o repetentă”, cei doi soți — cadre didactice cu o mare vechime la catedră — sînt sancționați cu „retragerea ultimei gradeții pe trei luni, începînd cu data de 1 ianuarie 1972”. Se invocă „materialele de la dosar” (concluziile anchetei inspectorului G. Bardan, o plîngere către inspectorat a familiei Buzuloiu, citeva lucrări de control, două declarații date de oameni din sat din care rezultă că prof. Ion Niculescu ar fi pretins o cantitate de porumb pentru promovarea clasei a V-a a celui-lalt fiu al familiei Buzuloiu Vasile; acesta, totuși, este lăsat repetent pentru a doua oară, la sesiunea din toamnă, dar nu de către Ion Niculescu, cum s-ar putea crede, ci de către prof. G. Hulea, asistat de însuși directorul școlii, prof. Gh. Găvănescu). Se mai invocă Statutul personalului didactic și nu mai știu care lege din 1968.

Totul însă plutește într-un aer de incertitudine. Oricine citește dispoziția se poate întreba pe bună dreptate: cum a aiuns inspectoratul la concluzia că învățătoarea N.G. s-a răzbunat pe eleva B.R. lăsînd-o repetentă la indemnul soțului? De ce neapărat la indemnul soțului?! Oare învățătoarea, singură să nu fi avut atîta spirit de inițiativă? Doar tot ea, împreună cu învățătorul V. Davițoiu, de la

aceeași școală din Tălpășești, a mai primit o sancțiune! Ei au lăsat în mod intenționat încă doi elevi repetenți, în toamna anului trecut, cu scopul rădît de a menține constant efectivul școlii, necesar funcționării a două catedre. Ulterior, părinții elevilor fac contestație la Inspectoratul școlar al județului Gorj, se instituie o comisie, are loc un nou examen, în urma căruia elevii promovează clasa; iar „rizele” celor doi învățători se spulberă, căci V. Davițoiu este mutat la o altă școală.

Să revenim însă la profesorul I. Niculescu, sancționat după cum s-a văzut, „pentru abateri de la etica socialistă”. Termen vag și abstract — cînd lucrurilor ar fi trebuit să li se spună pe nume — acesta dă posibilitatea lui I.N. să conteste sancțiunea, să apară drept victimă a unor mașinațiuni dubioase. Și atunci, reclamă în dreapta și în stînga!

De unde nu este foc, nu iese fum — spune o vorbă din strămoși. Rămînînd în sfera proverbului, putem afirma că în ce-l privește pe profesorul I. Niculescu... iese totuși cam mult fum! Deci, trebuie să existe și niscăiva tăciuni incandescenti! Din investigațiile noastre am dedus, bîndoaară, că în ianuarie 1969 a mai primit o sancțiune (muștrare) din partea inspectoratului. Ce se întimplase atunci? Electrificîndu-se comună, profesorul nostru și-a însușit pe nedrept un stîlp de lemn pentru rețea, ducîndu-l acasă și tîndu-l. „Muștrarea mi-a fost ulterior ridicată” — declară ritos I.N. „Da, i-a fost ridicată, după trecerea termenului legal” — răspund cei de la inspectorat. Dar oare faptul că omul care se ocupă de educația copiilor s-a bătut literalmente, în toamna anului trecut, cu șoferul I. Pasăre din aceeași comună n-ar constitui un caz de sancțiune? „A venit acasă să mă bată, ne spune profesorul, pentru că m-aș fi legat, chipurile, de soția lui. O să mă judec cu el pină-n pinzele albe”. Sîntem convinși că, dacă n-are altceva mai folositor de făcut, o să se judece și dincolo de aceste pinze. Părerea noastră însă e că nimeni nu vine acasă la tine să te bată, așa, de florile mărului!

Ar mai fi apoi de spus unele lucruri și în ce privește comportamentul lui I.N. în propria familie, ar mai fi și altele, dar spațiul nu ne permite.

Se pretează toate acestea la sancțiuni? Fără îndoială, mai ales cînd e vorba de un cadru didactic! Dar în asemenea cazuri este nevoie de anchete temeinice și de formulări precise care să excludă orice dubiu.

★

Intr-una din pauzele orelor pe care le-am petrecut la școala din Cornești, profesorul Ion Niculescu a venit în cancelarie de mină cu elevele B.R. și H.F. din clasa a V-a. „Să vă oferim un spectacol” — ne-a spus el. Uimit, am așteptat să vedem despre ce e vorba. Am aflat apoi că familiile celor două fetițe sînt certate, și ca atare nici elevele nu comunică între ele. „Ce n-am încercat să le impac?” — ne spune I.N., dirigintele clasei. De-un timp încoace le-am pus să recite poezia „Dușmancele” de Coșbuc, doar-doar... Și a urmat „spectacolul”... Eleva B.R., cu talentul ei interpretativ de 11 ani, recita lungă, interminabilă poezie coșbuciană, iar cealaltă elevă, în postura de „dușmancă”, recepționa în obraz sfichiul versurilor, punctat de bătăi cu piciorul în pîdea, în timp ce două bobite i se aprindeau în colțul pleoapelor.

Stupida scenă m-a dus cu gîndul, nu știu de ce, la luptele de cocoși sau de greieri practice în alte părți ale globului. Spre surprinderea mea, la sfîrșit citiva dintre profesorii prezenți în cancelarie au aplaudat. Și tot la sfîrșit, am aflat că eleva H.F. ar fi dispusă să se impac; dar B.R. — „artistă” de-o șchioapă — refuză categoric. Cum să nu refuze, cînd la serbări, sau în alfel de ocazii similare, ea este aplaudată, devine o mică vedetă în calitatea sa de „dușmancă” nr. 1?! Am părăsit școala din Cornești fără seamăn de trist.

R. DIMITRIE

ȘCOALA AFRICANĂ — o prezență manifestă pe scară mondială

Arătăm într-un număr anterior* că învățămîntul Africii negre se caracterizează în prezent printr-un efort de înnoire și de adaptare, în conținut și formă, la imperatiile contemporane ale vieții social-economice ale țărilor din această parte a lumii, printr-o asiduă căutare a identității proprii.

Moștenirea cu care majoritatea țărilor din Africa intrau în primul lor deceniu de libertate și independență era o dramatică stare de înapoiere, concretizată, în domeniul învățămîntului, printr-un sistem inadecvat nevoilor popoarelor respective, dar servind de aproape interesele colonizatorilor, ale metropolelor. Așa încît decolonizarea învățămîntului se prezenta ca o acțiune complexă și dificilă, cu atât mai mult cu cît ea era dublată de o firească lipsă de experiență a noilor autorități statale.

Succesele obținute, după dobîndirea independenței de către fostele colonii, în organizarea învățămîntului și sporirea eficienței lui (exprimate în primul rînd prin reducerea considerabilă a procentului analfabeților, în școlarizarea unui număr din ce în ce mai mare de copii, în adaptarea conținutului in-

strucției la nevoile țării și introducerea de noi grade, cum ar fi cel liceal și universitar, în multe locuri completamente vitregite în trecut) situează țările Africii negre în complexul mondial de preocupări pentru dezvoltarea școlii în raport cu cerințele popoarelor și ale societății contemporane. Mai mult, Africa este prezentă în dezbaterile ce au loc pe scară mondială în legătură cu perfecționarea învățămîntului.

Este semnificativ de relevat pentru năzuințele și pentru evoluția actuală a țărilor din această parte a lumii că, paralel cu eforturile pentru dezvoltarea social-economică, pentru crearea și perfecționarea învățămîntului propriu, se depun eforturi pentru însușirea și adaptarea cuceririlor revoluției tehnico-științifice din lume. Ca atare, reducerea și lichidarea analfabetismului vor avea loc o dată cu grija pentru cercetarea în domeniul fizicii atomice, ca elemente ale aceluiași scop. Le întîlnim alăturate în Republica Zair, de exemplu, dar pot fi întîlnite și pe alte meridiane ale Africii.

1970, desemnat de UNESCO drept un An al învățămîntului, găsea Africa partici-

Licențiați ai Institutului de pregătire a corpului didactic din Mouyondzi, Republica Populară Congo

pînd la dezbaterile despre învățămîntul propriu și despre soluții mai generale. Ea suscrie, în atitudini și în fapte, ideii exprimate de directorul general al UNESCO, potrivit căreia învățămîntul nu se mai limitează numai la o anumită vîrstă, adică la o parte din viață, ci coexistă de-a lungul ei, reprezentînd o atitudine și o dimensiune a vieții. După cum sublinia Ahmed Sekou Touré, președintele Republicii Guineea, legarea învățămîntului de viață are două aspecte principale: una de conținut, adică programele și orientarea lui spre a fi eficient nevoilor economiei și producției, cealaltă de formă — cadre didactice, școli, tipuri de organisme, structura anului școlar, manualele ș.a.m.d.

Programele în favoarea cărora pledează pedagogii africani au în vedere să-i facă pe elevi să învețe cum se muncește și să prețuiască virtutea muncii. În fazele primare se predau meserii ca zootehnia, dulgheria, legumicultura etc. Sînt unele propuneri de distribuire a elevilor în grupe după aptitudini, în cadrul cărora să li se predea meserii pentru care au aplicație. Cultura, tradițiile pozitive, literatura, geografia, istoria luptei pentru independență a țărilor africane sînt materii pentru care pledează indeobște toți factorii de răspundere africani. Școala este terenul pe care va triumfa introducerea limbilor africane, swahili, lingala ș.a.

În 1971, Comisia Economică a O.N.U. pentru Africa (E.C.A.) organiza, la Adis Abeba, un simpozion asupra promovării și proliferării inovațiilor în învățămîntul african spre a-l face eficient și util dezvoltării. Printre concluziile simpozionului se relevă și aceea că, „dincolo de etichetări și diagnosticări, se impune o orientare de reconstrucție a sistemelor de învățămînt african și de sprijinire efectivă a lui“.

În fond, învățămîntul african trece, o dată cu celelalte elemente ale suprastructurii africane, printr-un proces de decolonizare. Saltul calitativ este manifest. Procesul transformărilor revoluționare africane va fi grăbit tocmai de modul conștient în care el se produce, iar pe acest fond învățămîntul își atestă valențe substanțiale.

GH. DRAGOȘ

* Articolul: „Școala africană își caută identitatea“ apărut în nr. 35/12 februarie 1972.

ALGER, vedere din Port-Said

Telex

În acest an școlar, în Algeria învață peste 2 500 000 de copii. Această cifră reprezintă un salt remarcabil, dacă avem în vedere că nu cu mulți ani în urmă, numărul elevilor se ridica doar la cîteva zeci de mii. De subliniat dezvoltarea continuă a învățămîntului secundar, altădată cu totul vitregit. De la 183 000 de elevi, de pildă, cîți au urmat cursurile școlilor secundare în 1970, numărul lor s-a ridicat la 225 000 în 1971. Paralel, a crescut cu 4 000 numărul profesorilor care deservesc acest grad de învățămînt, creînd astfel condițiile unei instrucții de calitate.

Procesul de dezvoltare a țării de după proclamarea independenței naționale a impus, în Republica Populară Congo, o problemă de mare însemnătate: aceea a învățămîntului și a creării cadrelor de specialiști. Astăzi, în această țară școala — începînd de la nivelul primar și secundar, și continuînd cu cel tehnic și superior — se bucură de tot sprijinul autorităților de stat. De menționat că școlarizarea copiilor între 6 și 16 ani este obligatorie, învățămîntul fiind gra-

tuit. Frecvența la această categorie de școlari a ajuns la 95 la sută. Această cifră situează Republica Populară Congo pe unul din primele locuri între țările care și-au proclamat independența națională după cel de al doilea război mondial.

În Republica Zambia, în 1963 — anul care a precedat proclamarea independenței naționale (24 octombrie 1964) — numai unul din trei cetățeni urmase vreodată un curs școlar și numai unul din treizeci terminase cursurile elementare. Acest raport a fost modificat considerabil prin politica școlară a autorităților zambiene de după proclamarea independenței, care a făcut posibil să crească mereu numărul copiilor școlarizați. Astfel, în ultimii șapte ani numărul elevilor din școlile elementare s-a dublat, ajungînd la aproximativ 700 000.

Începînd din acest an, în Republica Unită Tanzania s-a trecut la un vast program de alfabetizare a populației. Programul de acțiune este elaborat pe patru ani și prevede ca în 1975 neștiința de carte să fie în întregime lichidată.

La indicația Ministerului Educației

Naționale, fiecare școală s-a transformat într-un centru de alfabetizare pentru muncitori și țărani. Printr-o hotărîre specială, directorii școlilor de toate gradele, din fiecare localitate au, ca obligație profesională crearea unor cercuri de instruire pentru adulți, astfel încît eradicarea analfabetismului să fie pretutindeni asigurată.

Printre succesele obținute în Republica Africa Centrală în anii de după proclamarea independenței se numără și cele din domeniul învățămîntului. Astfel au apărut și apar școli noi, iar la Bangui, capitala țării, a luat ființă o universitate. Aici se pregătesc cadre cu studii superioare necesare economiei naționale. Totodată, în țară se desfășoară acțiuni ample de alfabetizare a populației adulte.

În Republica Democrată Sudan, se fac eforturi continue pentru înlăturarea obscurantismului și înapoierii generate de anii îndelungați ai dominației colonialiste. Aceste eforturi se concretizează, în primul rînd, prin fondurile alocate de către stat pentru dezvoltarea învățămîntului. Fondurile cu această destinație cresc an de an:

dacă în 1971 ele au reprezentat 3,4% din bugetul statului, în 1975 coeficientul se va ridica la 14 la sută.

În cei 80 de ani cît a durat dominația colonială în Zair, numai 50 de cetățeni ai țării au putut absolvi cursurile unei universități. Cu alte cuvinte unul pe an. În prezent, în fiecare an, cele trei institute de învățămînt superior din Kinshasa, Kisangani și Lumbashi dau țării 2 500 de absolvenți.

Ultima oră

Colaboratorul nostru, prof. dr. doc. Miron Nicolescu, președintele Academiei R. S. România, a fost ales membru titular al Academiei germane a oamenilor de știință Leopoldina.

Urăm pe această cale profesorului Miron Nicolescu noi succese în activitatea științifică și didactică, ce face cinste științei și țării noastre.

„TRIBUNA ȘCOLII“

Revistă săptămînală editată de Ministerul Educației și Învățămîntului și Uniunea Sindicatelor din învățămînt, știință și cultură

Redactor șef: AUREL DRAGOȘ MUNTEANU